

yeniden millî

MUCADELE

TÜRKİYE'DE SİYASÎ GELİŞMELER

gerçek
demokrasiye
doğru

19-25 EKİM 1971

YIL:2 SAYI:90

Asya'da Çarpışan Devler Kimin

Toprağını Paylaşamıyor?

DIŞ BASINDAN SEÇMELER

HİNDİSTAN :

Rusya ile yirmi senelik dostluk anlaşması imzalandı. Rusya'dan askeri yardım almakta. Ayrıca Rusya bu net kılarda fabrikalar ve hava üsleri kuruyor.

Hintli subaylar, Moskovaya eğitim için giderler. Hindistana verilen Rus yardımı 1 milyar doları buluyor.

Çin ise gizlice çalışmakta. Doğu Hindistandaki Subayları eğitip çalıştırmakta ve Hindistan'ın parçalarına ayrılmış Komünist partisinin en sol ucunu destekliyor ve Halkı avlamağa çalışıyor.

PAKİSTAN :

Pekin'in buraya iyice yerleşmiş ol

masına rağmen Rusya da buradan kendi uçlarını çekmek istememektedir. Rusya'nın son on yıl içinde yaptığı yardım, 180 milyon dolar. Geçen sene ise endüstri anlaşması imzalandı. Rusya hala sessizce silah yardımını devam ettiriyor.

Çin, Pakistan'ın en yakın dostu olup en yeni silahların ve en büyük ekonomik yardımın kaynağı. Ticaret eşyaları ham maddeler, Ağır makine aksamı, silah ve cephane yardımı 307 milyon doları buluyor.

SEYLAN :

Geçen sene genç Mao'cular isyana başlayınca Rusya hükümeti hemen destekledi. Mig savaş uçakları ve

iktisadi yardımlar teklif edildi. Tahminlere göre uzun vadeli bir Sovyet yardımı anlaşması imza edilmişti. Nisan ayı isyanından sonra Çin 25 milyon dolarlık bir yardım teklifinde bulunmuştu. Başkent Kolombo'da Kızıl Çin konferans salonları inşa etmektedir. Çin-Seylan deniz yolu ise Çin gemileriyle seyrüseferini devam ettirmektedir.

MALEZYA :

Rusya 1968 de elçilik açmıştır. Buna mütekip, saldırılarına başlamışlardır. Sovyet askeri yardımı hususun da görüşmeleri devam etmektedir.

Çin, Malezya ile ticaretini artırmakta oradan aldığı kauçuk hurma

yağı kereste ve diğer mallar için dört misli fiyat ödeyip, bu memlekete tüketim maddeleri ve hafif makina satmaktadır. Ayrıca başkent Kuala-Lumpur'da Çin konsolosluğu açılmıştır.

Diğer Güney Asya ülkeleri :

Rusya, Burma'ya yeni iktisadi yardımlar yapmakta Endonezya'nın inkişaf projelerine yardım etmekte Singapur'la ticaretini artırmaktadır.

Çin Burma ile siyasi bağlarını takviye etmekte ihtiyacı olmadığı halde Burma'dan pirinç almakta ve başkanı Ne Win'e yağ çekmektedir. Ayrıca Tayland, Singapur, ve Endonezya ile münasebetlerini normalleştirme yolundadır.

US. NEWS WORLD REPORT

Dünya nüfusunun dörtte birini meydana getiren Güney Asya ülkelerinde bir kuvvet mücadelesi alabildiğine sürüyor. İki kuvvet arasındaki rekab... Bundan onbeş sene evvel, Rusya'nın Orta-Doğu'ya nüfuz edişinin meydana getirdiği tehlikeleri düşünürüz.

Rusya ve bölgede politik baskı, ekonomik kontrol ve askeri ittifaklar hususunda en önemli kuvvettir. Bununla beraber Kızıl Çin'in de tesiri inkâr edilemez.

HAYATİ BİR KÖPRÜ

Moskova ve Pekin dünyanın en hayati bölgelerinden birisi için birbirleriyle çekişmektedir. Güney Asya hem Çin hem de Rusya için, Hind Okyanusu'na, Doğu Afrika'ya Endonezya'ya ve Avustralya'ya ulaşan bir köprü durumundadır.

Güney Asya için yapılan Çin-Sovyet mücadelesi Vaşington için yeni bir başağrısı meydana getirebilecek mahiyettedir. Zaten Amerika Birleşik Devletleri uzun zamandan beri Güney Asya meselesinin içine girdikçe girmiştir. Bir çok ülkede, günden güne zayıflamasına rağmen hala «ateş yabancısı kuvvet» durumunu mahafaza etmektedir.

Daha iki sene evveline gelinceye kadar, Amerika Birleşik Devletleri'nin Asya'da 740 bin askeri mevcuttu. Şimdi ise bu rakam 430 binden daha da azdır. ABD Vietnam'dan asker çekmeğe devam ettiği takdirde rakam daha düşük olacaktır. İngiltere'nin Uzak Doğu kuvvetleri ise sene sonundan evvel, birkaç gemi, birkaç uçak ve küçük bir devriye birliği haline gelecektir. ABD'nin yaptığı iktisadi yardım, Nikson'ın bütçede yaptığı %10'luk kesinti ile daha da azaltacaktır. Hükümetin «Alçak Profil» siyaseti, birçok Asya ülkesinin başkentlerindeki, başlıca kuvvet merkezleri durumunda olan Amerikan Seferhanelerinin tesirlerini de gözle görülür derecede azaltacaktır.

Moskova ve Pekin için, Asya'nın bu parçası özel stratejik bir değere sahiptir. Burası öyle bir bölgedir ki bir komünist iktidar, bir diğerini askeri ve siyasi bakımdan altetmeyi göze alabilir. Rusya'nın Batı Pakistan'dan Hindi-Çini'ye kadar uzanan bir Anti Çin bloku teşkil etmeye muvafak olması halinde, Kızıl Çin USA tarafından şimdiye kadar asla yapılmamış olan «tutuklanma» durumuna

düşecektir.

HİNDİSTANLA MUKAVELE

Birçok strateji uzmanı inanmaktadır ki böyle bir hedef Sovyetlerin son zamanlarda Hindistan ile akdettiği anlaşmanın temeli olmuştur. Adı zikredilen pakt, «barış ve işbirliği anlaşması», olarak nitelendirilmiştir. Mamafih bazı Avrupa ve Asyalı uzmanlar, bu anlaşmanın bir savunma paktı olduğu yolunda görüş serdetmektedirler. Meselâ, batılı bir Sovyet işleri uzmanı şunları söylüyor: «Görüşmeler Sovyetlerin Hindistan'a yeni silah yardımı ve ihtimal Sovyetlerin, Hind deniz üslerine girmesi için bazı şartları kapsamaktaydı. Bu, Sovyetlerin Orta Doğu'da olduğu gibi bu bölge için de bir yayılma stratejisi uyguladıklarını göstermektedir.

Sovyetlerin bir diğer temel hedefi de eski İngiliz üslerinin bulunduğu, güney Asya'nın stratejik merkezi Seylan'dır. Bir batılı diplomat bu hususta şunları söylemiştir:

«Seylan, Rusya'nın ortadoğuda ki Mısır'ı olmak yolundadır.» Moskova'nın Seylan üzerindeki maksadı, Rusya'nın askeri yardım teklifi arkasındaki ana sebep olmuştur. Bilindiği gibi Sovyetler Seylan'a Mig-17 ve Şöretmen pilot teklifinde bulunmuş

idi. Fakat Seylan'ın asıl istekleri komünist gerilla hareketini bastırmak için helikopter zırhlı araçlar ve haberleşme cihazları idi. Şüphesiz komünist gerillalara karşı bu Migler kullanılamazdı.

PEKİN TARAFINDA GÜRÜLTÜ

Kızıl Çin'in Güney Asya'da elde ettiği en büyük kâr, bütün bir bölgedeki yaygın siyasi kargaşalıklar olmuştur. Pakistan'dan Filipinlere kadar uzanan 13 bağımsız ülkeden sadece üçü harbe karışmamıştır. Çin Hindi müstesna edilirse, Kızıl Çin'in asi gruplara direkt yardımı önemsiz görülür. Diğer yardım şekilleri-mali yardım, eğitim, v.s. - ise Hindistan, Burma, Tayland, Seylan ve Malezya için bir hayli faydalı olmuştur. Çin, kullandığı masalar vasıtasıyla, yıkıcılığa dönmektedir. Kızıl Çin Kuzey Kore'nin Güney Asya'daki yıkıcı propaganda faaliyetlerini finanse etmektedir. Meselâ Kuzey Kore'nin yeni Delhi'deki diplomatik misyonu Kültür ve Dostluk Cemiyeti toplantıları maskesi altında gerilla harbi üzerine seminerler vermektedir. Kuzey Kore'nin bu türlü faaliyetleri Pakistan, Seylan ve Endonezya'da da görülmektedir. Batılı istihbarat kaynakları bu işlerde Pekin'in parmağı olduğunu açıklamışlardır. Aynı zaman-

da Çin, Malezya ve Endonezya ve hatta Tayland'la diplomatik ilişkilerini yenilemek ve artırmak için gayret göstermektedir. Çin'in Burma ile olan münasebeti, üç yıllık bir fasiladan sonra iyi bir safhaya girmiştir. Dikkati çeken bir başka nokta da Çin'in ticaret ve yardım gayretleri, artan bir seyir takip etmesine rağmen, Ruslarınkinden daha azdır.

BARIŞ İÇİN...

1965'te Pakistan ve Hindistan arasında vuku bulan harpten beri, Rusya, Güney Asya'nın bu iki büyük düşmanı arasında barışı sağlamak için çok çalışmıştır. Hatta Doğu Pakistan'da bir iç harp krizi meydana bile barışı devam ettirmek çabaları yürütmektedir. Meselâ Moskova Hindistan ile, yeni bir anlaşma yaparken Pakistan'la da bir grup Sovyet heyeti ekonomik yardımlar meselesini görüşmekte idi. Rusya hemen hemen, bütün Güney Asya'da ağır ideolojik yaklaşmayı terk etmiştir. Moskova komünist siyasi partilerden çok, komünist olmayan hükümetlerle çalışma eğilimi göstermektedir. Bu yüzden ki Asya'daki birçok asi grup direkt olarak Kızıl Çin'e dönmüşler ve onun ideolojik yönünü benimsemişlerdir. Singapur devlet başkanı Lee Kuan Yew gibi birçok askeri devlet adamı Amerika'nın Asya'dan çekilmesi halinde, Rusya'yı Çin'e karşı bir denge unsuru olarak görmektedirler. Bu liderler Rusya'nın da komünist olduğunu bilmelerine rağmen, henüz kendileri için yakın bir tehlike olmadığı kanaatindedirler.

JAPONYA'NIN ROLÜ

Güney Asya için Rus ve Kızıl Çin tarafından yürütülen kuvvet mücadelesinde Japonya'dan da bahsetmek gereklidir. Japonya'nın bölgede günden güne artan ekonomik kuvveti, Japonya'yı Amerika Birleşik Devletleri kadar önemli kılmaktadır. Öyle görünüyor ki, Güney Asya için, Rusya ve Çin tarafından yürütülen bu kuvvet mücadelesi Çin Hindi harbinin yerini almaktadır.

U.S. NEWS AND WORLD REPORT, SEPTEMBER, 20 1971

— Asya'da süper devletler arasında büyük bir nüfuz kaygısı devam etmektedir. Kızıl Çin ve Rusya Asya'yı bölge bölge parsellemişlerdir. Kızıl Çin bilhassa iktisadi nüfuz yoluna tercih etmektedir. Resmî Tayland'da açılmış bir Çin pazarını gösteriyor.

Milletin iman, ahlâk, kül-
tür, tarih ve menfaatine
bağlı haftalık siyasî
MİLLÎ DAVA MECMUASI

YIL: 2 SAYI: 90

SAHİBİ :

Ömer Ziya Belviranlı

MESUL MÜDÜR :

A. Selim Arkoç

İDARE YERİ :

**Babıâli Cad. No: 50/4
Cağaloğlu — İstanbul
Telefon: 27 73 10**

DİZGİ :

Şen - Al Matbaası

BASKI :

**Güneş Matbaacılık T.A.Ş.
Cağaloğlu — İst.**

ABONE ŞARTLARI :

**Üç aylık : 18 Lira
Altı aylık : 35 Lira
Bir senelik : 70 Lira**

YURT DIŞI :

**Üç aylık : 25 Lira
Altı aylık : 48 Lira
Yıllık : 96 Lira**

FİATİ: 150 KURUŞ

BAŞYAZI

TÜRK SİYASİ HAYATININ TAHLİLİNE TEŞEBBÜS...

25 Eylül'den beri, Türkiye'nin siyasî manzara-
sı gittikçe değişmektedir. Hadiseleri kısaca ha-
tırlayalım. Süleyman Demirel'in şu mahut ko-
nuşması, onun demokrasi kahramanı rolüne ha-
zırladığını gösteriyordu. Nihayet komuta kade-
mesinin, üç temel isteği açıklayan beyanları bir-
birini takip etti.

Sonra İnönü'nün ve CHP'nin, demokrasiyi
koruma hususunda CHP'nin göze alamayacağı
hiç bir güçlük yoktur, yolundaki bildirisi yayın-
landı. Bu bildirinin manasını tahlil eden ve ima
ettiği meseleler üzerinde geniş yorumlarda bu-
lunan, mecmuamız neşriyatını okuyucularımız ha-
tırlayacaklardır.

Süleyman Demirel'in, yaklaşık olarak, bir
buçuk ay evveline rastlayan çıkışı, hatırlanacağı
üzere Erim kabinesi tarafından sert ve hattâ şe-
dit bir dille suçlanmıştı. Ancak, bu suçlamaya
benzer bir konuşma bay Erim tarafından, komu-
ta kademesi doğrultusunda ve Süleyman Demirel'in
konuşmasına bir cevap olmak üzere, meclis
salonunu doldurunca, İnönü - Demirel ittifakı
gözle görülür ve elle tutulur bir hale geldi.

İnönü, Demirel ve Nihat Erim'in davranış-
larını dikkatle incelemek, Türkiye'nin siyasî ha-
yatının manzarasını tasvir için elzem, tahlil un-
surları şeklinde tecelli ediyor.

İnönü, sürüyle taşıdığı zaaf ve hırs yanında
ve hele 20. asrın Türkiye'sinde çağı çoktan geç-
miş bir insan olmasına rağmen, yıllık tecrübe-
lerin verdiği dersle pışmış, politikanın hayallere
göre değil, som kuvvetlere dayanan bir hesap
meselesi olduğunun şuuruna sahip, vehim dere-
cesinde ihtiyatlı ve halkın kendisine inatçı dedi-
ği kadar da kararlı bir adamdır. İnönü'nün bü-
tün hayatı, halka karşı bir memur despotluğu-
nun başında bulunmakla geçmiştir.

1960'a geleliye kadar, sivil ve üniformalı ay-
dın kesiminde büyük bir nüfuzun sahibi olarak
bulunan İnönü, gittikçe bu desteği yitirdiğini
farketmiştir. TİP'in aydın kesiminde taraftar bu-
lur gözlükmesi, CHP'nin, ortanın solu parolası al-
tında 1965 seçimlerine girmesine ve hezimetle
seçimi kaybetmesine yol açmıştır. İnönü'nün,
ortanın solu tartışmalarında sorduğu soru, mese-
leyi aydınlatmak bakımından, son derece mana-
lıdır. «Aydınlık CHP'yi neden terk ediyor?»

1957-1960 yılları arasındaki haşın polemik-
lerin sürükleyip kararsız kıldığı aydın kadrolar,
İnönü'yü iktidarda denedikten sonra, halkın saf-
larına yavaş yavaş akmaya başladı...

Bu birikim gerçekten milliyetçi, gerçekten
halkçı ve gerçekten demokratik bir doğrultuda
şekillenmeye başlamıştır. İşte 12 Mart hareketi,
ifade şekli, metodu ve tarzı ne olursa olsun, mil-
li ruhun hareketidir. Ve bundan başka da ola-
mazdı. İşte Türk milleti, 12 Mart hareketini, öz-
lenen bir millî hareket halinde hissettiğinden
sevmiş ve bağrına basmıştır.

İşte, İnönü gibi müesseseler ve aydın kad-
rolar üzerinde büyüştüğünün çözüldüğünü, mitinin
söndüğünü gören bir siyasî lider; Süleyman De-
mirel gibi halka yabancı bir istismarcı ile bera-
ber olmaya mecburdur. Söylenenlere bakılırsa,
Süleyman Demirel, bay İnönü'ye Reiscumhuriyet
vaad etmiştir. Böyle bir pazarlık yapılmış olsun
veya olmasın, sosyal hadiselerin zarurî akışı, iş-
te böyle ters bir ittifakı yeniden ortaya koyacak
şekilde gelişmektedir.

Bay Demirel, bir an önce genel seçim yapı-
labilmesi için, pek çok desteğe, evet pek çok
desteğe muhtaç olduğu gibi, İnönü'nün de deste-
ğine muhtaç hissetmektedir, kendini. Bir kere
seçimleri gidilsin gerisi kolay. O, Erim hükü-
metinin zaafalarını anlatmak ve halkın hoşnutsuz-
luğunu kanayan bir yara gibi göstermek imkânı-
na sahip olduğundan emindir. Hem de kendi-
ni bir demokrasi kahramanı gibi, (demokrasi
için ne yapmışa?) ve demokrasi uğruna çar-
pılmış bir kahraman gibi, lanse etmeği kurmak-
tadır. Bay İnönü ise, Türkiye büyük bürokrasi-

sinin tükenmiş, kozmopolit ve çağ dışı varlığına
bir köşeye itme istidadı gösteren ve İnönü'yü
ebedî bir mahkûmiyet bataklığına itecek olan,
sivil ve üniformalı aydın kadrosunda beliren mil-
li potansiyeli, uzun vadeli yıpratma taktiği ile,
yumuşatmak ve sonra bir mum gibi eritip yok
etmek istemektedir. Tıpkı, 1960 dan sonra 27
Mayıs'a yaptığı gibi...

Şurasını ehemmiyetle belirtelim ki, toplum
içinde belirmiş sosyal bir hareketi yorumlarken,
ısrarla üzerinde durulacak husus, o hareketin yön-
nüdür. Hareketin yönü kozmopolitizme mi, yok-
sa milliliğe mi doğrudur? Sorulacak ana soru
budur... Bir hareketin ilk andaki başarı derece-
si, yahut şekli, uslûbu ve hattâ başlatıcılarının
kimler olduğu gibi sorular, ikinci derecede so-
rulardır.

12 Mart hareketi, milletin özlediği millî bir
hareketin büyük başlangıcı olduktan başka, ay-
dın kadrolarda son derece kesin ve karşı konul-
maz bir millî heyecan potansiyelinin biriktiğinin
de işaretidir.

Şüphesiz hiç bir politik davranış, mutlak ba-
şarı ve mutlak hayır vaatmez. Her hareket,
az dahi olsa hata ihtimali taşır. Her halde bu
bakımdan, Rusya'nın kan ve demir siyasetinin
yöneticisi Bismark, «politika mümkünü yapma
sanatıdır.» der. İşte 12 Martta biz, senelerden
beri milletin özlemini çektiği mukaddes alemin
parlayışı olduğunu bilerek milletçe sahiplenme-
liyiz. Mümkün bütün pürüzlerin düzeleceği ve
acıların döneceği ümidi içinde...

Gönül isterdi ki, 12 Mart millî hareketi,
Türkiye'nin uyanış ve dirilişini bütün beşerî bil-
gilerin ışığında bir programla, formüle edebilen
millî politik ve teknik kadroları arayacak ve or-
taya çıkaracak zamana sahip olsun. Ve millî
programı, Türk milletinin aktif desteğini sağla-
mak üzere demokratik kalıplar içinde sunabile-
cek ve onu millî misakın temelî yapacak zamanı
bulabilsin... Ancak, hemen belirtmeliyiz ki, 12
Mart millî hareketi, Türk devletini, kızıl bir ce-
hennem bataklığına düşmekten kurtarmak gi-
bi bir vazifeyi sırtlanmışken, bunları düşün-
mezdi...

Sın Faruk Gürler'in sadece prensipler ve
hedefler üzerinde duran ve uygulamanın, teknik
kadroların vazifesi olduğunu belirten beyanı da,
yukarıdaki tahlillerin doğruluğunu gösterir ma-
hiyette sanırız.

Bu tahliller ışığında bakılınca, Türkiye'de
demokrasi kahramanlığına özenenlerin halini
hem trajik ve hem de komik bulmamak, müm-
kün değildir.

Bu davranışlar trajiktir. Zira bay İnönü, bay
Demirel ve bay Ecevit demokrasi idealizmi ile
değil, sadece politik ihtirasla hareket etmekte-
dir. Fakat vehamet sadece saiklerden gelme-
mektedir. Bizzat girdikleri mücadelenin mahiye-
tinden doğmaktadır vehamet. Zira, bu mücade-
lenin hedefi, bütün aydın kadrosunda beliren
millî heyecanı yutmak ve bu heyecanı, millî ve
beynelmilel ölçüde zedelemek ve anti demokra-
tik ilan etmek temayülündedir...

Bu trajik taraf, komik taraftan daha ağır
gözükmektedir. Demokrasiyi günah kadar sev-
meyen bay İnönü ve bay Demirel'in, şimdi de-
mokrasi havarisi kesilmesi gülünç oluyor. Yılla-
rın diktatörlüğü bay İnönü. Mason diktatörlüğünün
AP'yi hacama yaparcasına parti başına kondu-
ğu bay Demirel, birlikte demokrasi cephesin-
de... Bugün oynanan dram, Türkiye'nin dramı-
dır. Ve bu dram, aynı kozmopolit kaynaktan
beslenen iki fraksiyon arasında, bazen döğüş,
bazen bu kabil ittifaklarla devam eder...

Ancak millet, bu dramın sürüp gitmeveceği-
ne inanmaktadır. Ve, millî heyecanı millî ve
beynelmilel plânda, antidemokratik olarak kara-
lama çalışmalarını nefretle seyretmektedir.

Yeniden Millî Mücadele

Gerçek Demokrasiye Doğru

Gerçek Demokrasi Neyi Gerektirir?

Siyasi hayatımızın buhranlarla karıştığı devirler, aynı zamanda ülkemizin çeşitli ziyaretçilere uğrak olduğu zamanlardır. Bu, son yüzyıl siyasi tarihimizde bir teamül haline gelmiştir. Ne zaman ki iktidar buhranı, kabine çatlaması, meclis karışması, askeri derbe v.s. hemen ardı ardına Beynelmilel kuvvetlerin temsilcilerinin zuhur ettiği görülmüştür? Tanzimatta Sir Henry Elyot ile başlayan, Sir Edvard Grey ile sürdürülen bu ziyaret silsilesi zamanımıza kadar devam etmiştir. 1970 yılının, Ocak ayının sonlarında iktidar partisi olan AP'nin buhran içine düştüğü, parçalanmayla karşı karşıya kaldığı bir devrede gelen ABD'nin dış münasebetler müşaviri ve Yahudi cemaati liderlerinden senatör Jacop Javitsin gelişi ne kadar manalı ise ondan hemen 15-20 gün sonra gelen Rotary Klüpleri Genel Başkanının ziyareti de aynı derecede ehemmiyeti haizdir.

Bu ziyaretler, General Harbot'un ve 1964 yılında AP ye Genel Başkan ve Başbakan bulmak için gelen General Powell'in ziyaretlerinin birer devamıdır. Gelen her ziyaretçi siyasi hayatımızda belirli bir tesir bırakarak gitmiştir. General Powell istediğini gerçekleştirmiş, AP ye Genel Başkan ve Türkiye'ye başbakan bulmuştur. Jacop Javits, zamanın iktidarına Ameriken Yahudiliğinin politikasını nakletmiş ve Türk - Yunan münasebetlerini tanzim ve Avrupa Devleti'nin kurulmasını temin yolunda bir adım atmıştır. Javits şöyle demişti: «Eğer Türkiye ve Yunanistan, işbirliği yapabileceğini isbat edebilirse, bu bölge yaşayan diğer ülkeler de aynı şansa sahiptirler, demektir.» Javits, daha sonra Kıbrıs ve Orta Doğu mevzuunda da gerekli politikayı tayin etmiş ve ayrılmıştır.

JAVITS'IN ZİYARETİ

Javits'ten sonra Rotary Klüpleri Genel başkanı James Convay gelmiştir. İki ziyaret arasındaki zaman 20 - 25 günü geçmemektedir. Convay, Rotariyenlerle yapılan toplantılardan ayrı olarak Hilton'da bir balo tertip etmiştir. Bu baloya bakanlardan bir kısmı da gelmekten çekinmemişlerdir. Bunların arasında zamanın dışişleri Bakanı Çağlayangil de vardır. Yine aynı Çağlayangil, bir kaç gün sonra Rotary Klüplerince tertiplenen bir toplantıda, klüp üyelerine Ortak Pazar hakkında bilgi verecektir. Türkiye'nin geleceği hakkında çok önemli bir mesele olan Ortak Pazar'ın Rotary Klüplerinde konuşulup tartışılması, o zaman milliyetçi aydınlar ve halkımızca kınanmış ise de başına buyruk bir idare böyle şeylere pek dikkat etmemiştir.

SİYASİ HAYATTAKİ GELİŞMELER

O devirlerden ta 12 Mart'a gelinceye kadar siyasi hayattaki keşme-keşlikler artmış, ülkede kızıl alevin körükçüleri fışır atar olmuşlardır. İktidar korkunç bir acz içinde bunları önleyememiştir. 12 Mart Muhtırası ile, bir yön düzeltmesi yapılmıştır. Ve yeni bir hükümet kurulmuştur. Bu hükümet son günlere kadar icraatını devam ettirmiştir.

Bu arada, hükümetin partilerle ve parlamento ile olan münasebeti, siyasi atmosferin telkin ettiği ve zorunlu kıldığı bir sükunet havası içinde geçmiştir. Yer yer patlayan kıvılcımlar külle kapatılmış, güç olmasına rağmen niza çıkmadan son günlere kadar gelinmiştir.

Lakin son bir iki hafta içerisinde, hükümet ve AP çevrelerinde karışıklı olarak yapılan bazı konuşma-

lar siyasi bir krizin belirmesine yol açmıştır. AP, kabinedeki beş bakanının çekilmesini talep etmiştir. AP'nin bu kararına uyan Turizm ve Tanıtma Bakanı Erol Yılmaz Akçal, Devlet Bakanı Doğan Kitaplı ve Gümrük ve Tekel Bakanı Haydar Özalp başbakana istifalarını vermişlerdir. Diğer iki AP'li bakan istifa etmemişlerdir. Bunun üzerine, iki bakanın AP'den istifa ettikleri açıklanmıştır. Bu devrede hususen dikkat çeken şey, Süleyman Demirel'in kendisinde bugüne kadar müşahade edilme-yen bir cesaret gösterisiyle konuşmalar yapması ve sanki yeni bir desteğe sahip olmuş hissini verecek tarzda konuşmalarının şiddetini ve sesinin tonunu artırmasıdır. AP'li bakanların istifasıyla kabinedeki boş bakanlıkların sayısı 5'e yükselmiştir. Bu elbette bir kabine buhranı meydana getirmiş ve hükümet çevreleri ile AP arasında bir kırılganlığın belirmesine yol açmıştır. Hükümetin çoğunluğunu AP'lilerin meydana getirdiği bir parlamento ile çalışma-

imkânlarını ve şartlarını güçleştirmiştir. Ve Hatıralara 12 Mart Muhtırasının 3. Maddesi yani Ordunun iktidarı ele almasını derpiş eden madde gelmeye başladı. CHP müthiş bir sessizlik içindeydi. İnönü ilân edilen konuşmalarını yapmamıştı. Ve birşeyler beklediğini ve birtakım hesaplar içinde olduğunu hissettiren bir tavır vardı.

OLİVER REVERDİN'İN ZİYARETİ

Bu hadiselerin arasında Avrupa Konsey Meclis başkanı Oliver Reverdin'in Türkiye'ye geldiği ve bazı temaslarda bulunduğu haberi, gazete sayfalarında yer alıyordu. Oliver Reverdin, Cumhurbaşkanı ve Başbakan'dan sonra programda bulunmamasına rağmen Demirel ve İnönüyle birer buçuk saat süren ayrı ayrı görüşmeler yaptı. Son olarak ta İsveç'e'nin Ankara B. Elçisiyle bir görüşme yaptı. Başbakan Nihat Erim Oliver Reverdin şerefine verdiği bir yemekte, Reverdin'e hitaben şöyle konuştu: «Ümid ederim ki bu ziyaretiniz Türk milletinin bütünüyle yurt çapında kararlar alınması sırasında demokratik müesseselerine ve temel özgürlüklerine ne kadar bağlı olduğunu müşahade etmenize imkân verecektir.» Bu arada, bütün Türk hükümetlerinin Parlamenter Demokrasi çerçevesinde Avrupa'nın birleşmesi amacını benimsediklerini belirtmiştir. Efkârı umumiye Reverdin'in Demirel ve İnönü ile ne konuştuğu hususunda tatmin edici bir malumat sahibi olamamıştır.

Reverdin 2 Ekim 1971 günü saat 13'te Türkiye'den ayrılmıştır. Fakat 9 Ekim tarihinde yerine bir İstanbul gazetesinin manşet haberini işgal etmiştir. Haberi Cüneyt Arcayürek bildirmektedir ve gazete tarafından özel olarak Strasburg'a gönderilmiştir. Manşet haber şöyledir: «12 Mart Muhtırasının 3. Maddesi yürürlüğe girerse... Türkiye'nin Avrupa Konseyi'nde kalması zayıflar.» Daha sonra şu cümleler yer almaktadır: «Türkiye'de merkezi rejimin yaşamasını istiyor. Fakat siyasetçilerin herbirinin yaşaması için elinden geleni tam manası ile yaptığına emin değilim. Hemen ilâve etmeliyim ki bu sözlerim katliyen Türk iç işlerine bir müdahale veya herhangi bir kimseyi tankid anlamına gelmemelidir.» Türkiye'nin içişlerine karışmadığını belirtmek lüzumunu duyan Reverdin bu sözlerle tenakuz içinde olduğunu hissettiren şu sözleri söylemiştir. «Türkiye'de demokratik müesseseler ve parlamento üzerinde bugün ciddi tereddütler vardır. Ancak bu tereddütlerin ve endişelerin kalkması ve rejimin sağlama işlemleri için büyük gayret sarfedilmektedir. İki niyetlerle çalışılmaktadır. Türkiye'de bulunduğum aradaki sükunet döneminin normal şartlara gelinceye kadar devamını

— İran'ın kuruluşunun 2500. yıldönümü dolayısıyla tertiplenen törenlere katılmak üzere İran'a gitmekte olan Amerikan Cumhurbaşkanı Yardımcısı rum asıllı Spiro Agnew, 2 günlük resmi ziyaret için Türkiye'ye de uğramıştır. Resimde Nihat Erim havaalanında Agnew'i karşılıyor.

temenni etmekteyim.» Reverdin'e, gazetecinin sorduğu 12 Mart Muhtırası'nın 3. Maddesi uygulanırsa Konsey'in tutumunun ne olacağı şeklindeki soruya verilen cevap ta şöyledir: «1960 yılında ne söyledikse yine aynı düşünürüz. Ben 1960 durumunu hatırlatabilirim. 1960'ta konseyce Türkiye'ye bir süre tanınmıştı. Eğer serbest seçimle bir parlamento gelmez ve bu parlamentodan kuvvet alan bir hükümet mevcut olmazsa, durum Avrupa Konseyi ve batılı hür demokratik canla ile uyumsuz. Bu durumda Türkiye'nin Avrupa Konseyi içinde kalması ihtimali çok zayıflar. Fakat bugünkü durumun düzeleceğini ve kısa bir gelecekte normal şartlara döneceğini, Türkiye'de bu konuda büyük çaba harcandığını bilerek ümit ediyoruz. (Hürriyet, 9 Ekim 1971) «Gayesi Büyük Avrupa'nın (dünya devletine gidiş olan Avrupa Devleti) kurulması, Avrupayı birleştirmek, üyeleri arasında ortak ülkü ve prensipleri korumak» olan ekonomik faaliyeti az..... siyasî tarafı zaman zaman ülkeler için önemli olan...» ve yukarıdaki gayesinin gerçekleşmesi için henüz «birtakım millî, ekonomik ve sosyal güçlükler.» Milliyet, İzzet Sedes, Avrupa Konseyi Basın ve Enformasyon görevlisi, 15 Ağustos 1971) bulunan Avrupa Konseyinin Meclis başbakanının bu sözleri siyasî çevrelerce önemli olarak nitelendirilmiştir. Yine «Türkiye'de önemli olaylar cereyan ettikten ve hükümet değiştikten sonra Konsey Türkiye'deki durumunun ne olduğunu öğrenmek istedi. Bu siyasî komisyon da Türk üyeler de vardı tabii... Ben o komisyonu takip etmedim.

Ancak öğrendiğime göre mesele orada ele alındı. Ve Komisyon bir rapor taylor tayin etti. Türk hükümeti bu raportör'ün Türkiye'ye gönderilmesini kabul etti. Açıklık ve iyi niyetle karşıladı. Ve davet etti. Raportör Ankara'ya geldi. Devlet adamları ile, Genel Kurmay Başkanı ile muhalefet liderleri ile konuştu. Ve istişari assambleye bir rapor sundu. Bu rapor Türkiye'nin bugünkü durumunu ilk planda anlayışla karşılayan bir rapordur. Ve yetkililerin Türkiye'de kayıtsız demokrasiye tekrar döneceğine dair teminat verdikleri belirtiliyordu» (Milliyet, İzzet Sedes, 15 Ağustos 1971) şeklinde söylenen sözlerle bağlantı kuruluyordu.

Olive Reverdin'in galip gitmesinden sonra Nihat Erim, Atilla Karaosmanoğlu ile yaptığı bir TV mülakatında «Avrupa Konseyi ile olan ilişkiye önem verdiğini» belirtmiştir.

SUNAY BARIŞTIRMAK İÇİN UĞRAŞIYOR

Yukarıdaki hadiseler olup biterken Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay da Hükümet ve AP münasebetlerini düzene sokmak için çaba sarf ediyordu. Nixon'un Yunan asıllı yardımcısının geleceği günlere rastlayan bu devrede Cevdet Sunay Süleyman Demirel ve Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Memduh Sağmacı bir yemekte buluştular. Bunu Erimin, Meclis ve Senato Bakanlarının da katıldığı ikinci bir yemek takibi etti. Demirel ve Nihat Erim'in konuşmalarında farke-
dilecek tarzda bir konuşma belirdi.

Süleyman Demirel, yaptıkları hareketin hükümete güven oyu vermeyecekleri manasına geleceğini, Nihat Erim de AP'nin ve CHP'nin varlığı olmaksızın siyasî hayatımızın normal rotasına oturamayacağını ve hükümetin bu iki partinin desteğine muhtaç olduğunu belirtti. Yine Erim kabineden istifa ettikleri önceden açıklanan ve yerine başkalarının tayin edileceği söylenen üç AP'li bakanın istifasını kabul etmediğini açıkladı. Böylece Hükümet çevreleri ile AP arasında bir uzlaşma havası esmeye başladı. Cevdet Sunay'ın İran seyahatinden sonra Çankaya'da yapılan toplantılara devam edileceği belirtilmektedir.

AGNEW'İN ZİYARETİ

Sunay - Erim - Demirel münasebetleri arasında ABD Cumhurbaşkanı yardımcısı Yunan asıllı Spiro Agnew'ın ziyareti de karışmıştır. Agnew daha Ankara'ya gelirken uçağında bir basın toplantısı yapmış ve Yunanistan'a 6 günlük bir ziyaret yapacağını belirterek atalarının ülkesini ziyaret edeceğim için memnunum» demiştir. Ayrıca Amerika'nın atalarının ülkesi Yunanistan'a silah yardımı durdurmasının zararlı olacağını ve Amerika'nın güvenliğini ilgilendirdiğini belirtmiştir. Daha sonra da Yunanistan'ın askerî bir rejimle yönetildiğini, ancak ABD'nin bu ülkede demokratik rejimi yeniden kurmak için çaba harcamakta olduğunu belirtmiştir. Türkiye'ye gelirken sarfettiği bu sözler dikkatleri üzerine çekmiştir. Türkiye'de iki gün kalan Agnew Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay ve Başbakan Nihat Erim ile görüşmeler yapmıştır. Nihat Erim, Agnew şerefine bir yemek vermiş yemekte «Türkiye ile Amerika arasındaki ilişkinin mükemmel olduğunu ve bu işbirliğinin her iki ülkeye de büyük yararlar sağladığını söylemiştir. (12 Ekim 1971, Milliyet) Konuşmasının devamında ise «Bu arada, bir noktanın da belirtilmesi gerekmektedir ki, o da asayiş ve düzenin sağlanması ve uzun vadede reformların hazırlanması gibi iki muazzam görevin yerine getirilmesi sırasında Anayasa'nın öngördüğü bütün kurumların ve temel özgürlükleriyle birlikte parlamentonun demokrasimizin korunması için azami dikkatle hareket etmekte olmamızdır.» Milliyet, 12 Ekim 1971) Başbakan Nihat Erim'in bu sözleriyle, Spiro Agnew'in uçaktaki basın toplantısında söylediği Yunanistanla ilgili sözler arasında münasebet kurmaya çalışanlar, konuşmayı Nihat Erim'in Türkiye'de parlamenter demokrasinin var olduğunu hususla bildirmek niyetinde olduğu şeklinde yorumlamışlardır.

tanla ilgili sözler arasında münasebet kurmaya çalışanlar, konuşmayı Nihat Erim'in Türkiye'de parlamenter demokrasinin var olduğunu hususla bildirmek niyetinde olduğu şeklinde yorumlamışlardır.

Spiro Agnew, sıkı emniyet tedbirleri arasında cereyan eden ziyaretlerinde Senato Başkanı Tekin Arıburn, Millet Meclisi Başkanı Sabit Osman Avcı ile de görüşmüş ve Başbakan yardımcısı Sadi Koşay'ın yemek devetinde bulunmuştur. Agnew iki gün kaldıktan sonra İran'a gitmiştir. İran'daki törenleri müteakip, 6 günlük bir ziyaret için Yunanistan'a gidecektir. Agnew'in Yunanistan ile Kıbrıs meselesini konuşmayacağı, açıklamış olmasına rağmen bu husus pek inandırıcı bulunmamıştır.

ZİYARETLERDE NELER KONUSULUYOR

Türkiye'nin en hayati bir döneminde bu ziyaretler olup biterken, önemli bir husus gözden kaçmamaktadır. Gerçek ve millî bir demokrasinin asgari şartı olan, biten hadiseleri milletin bilmesi hususu nazarı dik kate alınmamaktadır. Millet, neler olduğunu bilmek istemektedir. Bu ziyaretleri değerlendirmek ve kararını ona göre şekillendirmek istemektedir. Beynehuill teşkilât ve kuvvetlere bağlı olan insanların geliş ve gidişlerinde Türkiye'de meydana gelen politik dalgalanmaları gözlemekte, yorumlar yapmakta kritik etmektedir. Milletin kararının tam ve doğru şekillenmesini temin etmek için, yabancı ziyaretçilerle yapılan konuşmaların, varılan neticelerin millete bildirilmesi herhalde zaruridir. Bu en azından yanlış değerlendirmelere mani olmak için gereklidir.

Türk siyasî hayatı hergün yeni gelişmelere sahne olmaktadır. Ve olacaktır. yalnız milletimizin kararı 12 Mart'ın millî ve anti komünist ruhunu öldürmemek, devleti yok olmaktan kurtaranları daima gönlünde yaşatmaktır. Milletin bu kararını bu landıracak ve gerçek ve millî demokrasinin kurulmasına mani olacak ihaneti tertipleven iç menfaat gruplarının ve Beynehuill kuvvetlerin engellemelerinin netice vermeyeceği bilinmelidir. Milletin kesin arzusunun ifadesi olan bu husus, gözden uzak tutulmamalıdır. Jacob Javits'in Halefleri milletimizin refahını düşünmezler. Bu böyle bilinmelidir.

— Avrupa Konseyi Meclis başkanı Reverdin. Başbakan Nihat Erim'le görüşme esnasında.

Cephede Bozgun Var İnönü'de Telâş...

CHP içinde uzun zamandır devam eden çekişmeler artık İnönü'nün kendi ağzından doğrulanmaya başlamış. Bilindiği gibi Ecevit bir takım manevralarla CHP'ye hakim olmaya çalışmaktadır. Bir ara CHP'den ayrı Sosyal demokrat bir parti kuracağı şayısı çıkan ve fakat CHP'yi ele geçirmenin daha faydalı olacağı kanaati belirince İnönü'nün irtihalini bellemeye başlayan Ecevit'in son davranışları Paşa babasını iyice çileden çıkarır oldu. Bilhassa taşra teşkilâtlarında başlayan İnönü - Ecevit tartışmaları Genel Merkezde telâşa düşürdü.

14 Ekim günü akşamı Millet Meclisi Genel Kurulu bittikten sonra meclisullisinde, bir grup CHP'li milletvekili ve CHP Genel Sekreteri Şeref Baksık ile bir araya gelen İnönü, parti içi didişmelerden, bilhassa kendisi aleyhine girilen propagandalardan dem vurarak; «İstanbul ve Ankara ile teşkilâtından sonra İzmir teşkilâtı da bana karşı cephe, almış her yerde aleyhimde konuşuyorlarmış.

Ecevit ile aramızda bir sürüşme meydana getirilmek isteniyor. İzmir gazetelerinde boy boy resimler, yazılar yayınlamışlar. Demokrat İzmir ve Yeni Asır gazetelerinde aleyhimde yayınlar yaptıklarını öğreniyorum. Nedir bunlar? Ne yapmak isteniyor? Silâhlı, zorbalı yataklarını parti merkezlerine seriyor, buna bir çare aramalıyız. Parti bu eşkiyalardan ne zaman kurtulacaktır. Yetkili birisini mi göndereceğiz ne yaparsak yapalım...» Şeklinde konuşunca; Genel Sekreter Baksık: «Böyle bir şey varit değildir paşam» demiştir. Bunun üzerine İnönü; «Ne demek varit değildir? Her gün yeni haberler alıyorum» karşılığını vermiştir. Baksık da bu sözler üzerine: «Paşam ya müfterilere inanırsınız, ya Genel Sekretere inanırsınız. Ben de buna göre hareketimi tayin ederim.» karşılığını vermiştir.

İnönü'nün bu şekil konuşmasına bakılırsa CHP içindeki kazan iyice fokurdamaya başlamış demektir. Tabii İnönü hesabına üzülecek bir durumdur ihtiyarlığın omuzlarına git-tikçe daha ağır şekilde bastırıldığı ve düşünmek istemediği akibete yaklaştığı şu sıralarda insanın kendi partisi içinde aleyhine girilen kampanyalara tahammülü kolay değildir. Hem de bu iş kanatlarının altında büyüttüğü Ecevit'in organize etmesi cidden üzücüdür.

Ne demişler, «Besle kargayı ov sun gözünü»

— Millet aleyhtarı cürümlerin akıbeti böyle donup kalmaktır. Resim Yusuf Aslan ve Deniz Gezmis idam kararını dinlerken gösteriyor.

SIKIYÖNETİM MAHKEMELERİ

AVUKATLAR ÇİRKİN BİR TERTİP İÇİNDELER

Ankara'da milleti sevindiren ve sıkıyönetimin gerçek niteliğini ortaya koyan kararlar alınırken, diğer ilerde de mahkemeler aynı heyecanla devam etmektedir. Sıkıyönetim mahkemelerinde meşhur komünist taktiklerini kullanarak, ordunun ve mahkemelerin otoritesini sarsmak, prestijini düşürmek isteyenler hüsrana uğramışlardır.

DENİZ GEZMİŞ VE SOYGUN ORTAKLARI İDAMA MAHKUM EDİLDİ

«T.C. Anayasasının tamamını veya bir kısmını tağyir, tebdil veya ilga ve TBMM'ni iskata veya vazifesini yapmaktan mene cebren teşebbüs» suçundan, Deniz Gezmis ve 23 arkadaşı hakkında Ankara 1 numaralı Sıkıyönetim Mahkemesinde 26 Temmuz 1971'de başlayan duruşma 9 Ekim 1971'de karara bağlanmıştır. Haklarında TCK'nun 146/1 maddesi gereğince idamı istenen 18 kişinin

suçları sabit görüldüğünden idam kararı verilmiştir.

Tuğgeneral Ali Elverdi başkanlığındaki 1 numaralı Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından idama mahkum olanlar şunlardır:

Deniz Gezmis, Yusuf Aslan, Atilla Keskin, Hüseyin İnan, Metin Yıldırım, Ahmet Erdoğan, Mehmet Nakiboğlu, Recep Sakin, Ercan Öztürk, Osman Arkış, Hacı Tonak, Mustafa Yalçın, Cengiz Baltacı, Metin Güngörmüş, Mete Ertekin, Mustafa Çubuk ve Mehmet Asa'dır.

Diğer sanıklardan Sevim Onursal, Kor Koçalak, İrfan Uçar 5'er yıl hapis cezası ve bir sene sekiz ay sürgün cezalarına çarptırılmışlardır. Ayrıca Hüseyin Cemal Özdoğan, İbrahim Seven ve Necmettin Baca ise dehil yetersizliğinden dolayı beraat etmişlerdir.

Sanıklara karar tebliğ edilmiş ve temyiz edebilecekleri bildirilmiştir.

Kararın okunması esnasında sanıklar şaşkınlıklarını ve korkularını gizleyebilmek için, zoraki olarak bazı davranışlarda bulunmak istemişler, fakat alınan sıkı güvenlik tedbirleri buna fırsat vermemiştir.

ÇAYAN DAVASINDA BELGELER OKUNUYOR

Mahir Çayan ve cinayet arkadaşlarının İstanbul 3 numaralı Sıkıyönetim Mahkemesinde devam eden duruşmalarına, geçtiğimiz hafta içinde de devam edilmiştir. Şahitlerin dinlenmesi bitmiş, aramalarda ele geçirilen belgelerin incelenmesine başlanmıştır. «THKP tüzüğü», «Örgüt şeması», «TKP'nin 50. kuruluş yıldönümü münasebetiyle yayınlanan özel sayı», «Lenin ve Parti», «Örgütsel görevlerimizle ilgili bir yoldaş mektup», «Çalışma Tarzı Meselesi» gibi belgeler okunmuştur.

Mahir Çayan, bu belgelerden «Örgüt şeması»nın tamamen kendisine

ait olduğunu, THKP tüzüğünün, arkadaşlarıyla beraber hazırlandığını fakat kendi el yazısı ile kaleme alındığını itiraf etmiştir.

MİT tarafından tesbit edilen ve Çayan'a ait olduğu ileri sürülen iki konuşmaya Çayan itiraz etmiştir. «Bu konuşmalardan birinin Mihri Belli'ye ait olduğunu, devrim anlayışı, çalışma tarzı ve örgüt yönünden Mihri Belli ile aynı olduklarını» söylemiştir.

ÇAYAN: «BİZ SOVYET LENİNİZMİ KAHROLSUN DİYEMEYİZ»

Komünistlerin her fırsatta emperyalizmden, insan haklarından, ezilen milletlerden, eşitsizlikten bahsetmesi propagandalarının temel unsurudur. Bunu yaparken şartlanmış bir haleti ruhiye içindedirler.

Onlar için: emperyalizm sadece Amerika'dır. İşçinin hakkının yenmesi, eşitsizlik, adaletsizlik sadece kapitalizmde vardır.

Et ve kemik yığınları üzerine kurulan, milyonlarca insanın insanca yaşama haklarını elinden alan, Sovyet emperyalizminden hiç bahsetmezler. Çünkü, Türkiye'de kurmak istedikleri düzen, mücadelesini verdikleri Marksist - Leninist ideoloji komünizmdir. Yaptıkları konuşmalarda, hareket tarzlarında hep bu düşünce vardır. Çayan'a izafe edilen bir konuşmada, «Biz Sovyet Leninizmi kahr olsun diyemeyiz. Görüşümüz (Marksist - Leninist kesik doktrin) dir. Fikrimize göre Marksist - Leninist görüşlü bir parti kurulması lâzımdır. Şimdilik örgüte yuvalanacağız» diyor.

Bu konuşmalar Türkiye'de yapılmaktadır. Hem de Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Türk milletinin sahip olduğu ideoloji, onun ordusu ve milletin istekleri hiçe sayılarak bir sistem değiştirme gayreti içerisinde. Ve okunan belgelerden; halkın silahlandırılması, Leninizm - Marksizmin gayesine ulaşması için bir silahlı a-

Berlinden Ordu ya Selâm

Türkiye komünistlerinin, Sıkıyönetimin ilanından sonra üslerini dış memleketlere ve bilhassa işçilerimizin kesif olduğu yabancı memleketlere taşıdıklarını belirtmiştik. Nitekim Almanya'dan gelen haberler, komünistlerin şirretliğe alabildiğine devam ettikleri yolunda. Orak Çekiçli bayraklar altında yürüyüş yapmışlar. Ancak hemen söyleyelim ki, müsterihiz. Zira orada da komünizm ve komünistlere karşı canla, başla mücadele veren kardeşlerimiz var.

Komünizm ideolojik bir taarruzdur. Kısmi tedbirlerle iktifa edilemez. İdeolojik müdafaa ve taarruz esasına dayanan bir hareketle, sindirilebilir. Komünistler akıl almaz iftiralar imalin de maharet sahibidirler. Zira yaptıkları Lenin; gayeye varmak için yapılacak her türlü yalan, dolandırıcılık, namussuzluk v.s. nin mübah olduğunu söyler. Nitekim Lenin'in bu direktifi ile hareket eden Berlin'deki komünistlerde, Almanya'daki milliyetçileri iftira yağmuruna tutmak istemişlerdir. Ne var ki güneş balçıkla sıvanmaz. Milliyetçilerin toplandığı, teşkilatlar adına bildiri yayınlayan Türk Kültür Yardımlaşma Derneği, iftiraları tek tek cevaplamıştır.

Ayrıca, geride bıraktığımız Pazar günü, komünist şirretliğine «dur» demek için Berlin'de binlerce milliyetçi işçimiz ve öğrencimizin katıldığı bir yürüyüş yapıldı. Saat 13.00'de Hallesehestor U-Bahn yanında toplanan işçilerimiz; Zoya Teknik Üniversitesine kadar yürüdüler. Anadolu'dan kilometrelerce uzakta yapılan bu

yürüyüşte; şu sloganlar göze çarpmaktaydı. «İman et, mücadele et, zafer senindir» «İşçi, köylü, patron değil, millet var» «Maocular Doğu Türkistan'ı nereye gizlediniz?» «Milli kültüre düşman, satılmış öğretmenleri reddederiz», «Emperyalizmin her türlüsüne karşıyız», «Komünistler milli ordu düşmanıdır», «Türkiye'de ağır sanayi istiyoruz», «Vatandaş komünizme teşvik edenler, sendika mümessilleri olamazlar», «Yaşasın Millet, kahr olsun millet düşmanları.»

Vatansever işçilerimizin büyük kalabalıklar halinde iştirak etmiş oldukları yürüyüşten evvel, dağıtılmış bildirilerden bazı pasajlar sunuyoruz:

«Bizim yürüyüşümüz, ruhumuzu, namusumuzu ve mukaddesatımızı temsil eden, rengini şüheda kanından alan Ay-Yıldızlı Türk Bayrağının gölgesi altında olacaktır. Orak Çekiçli komünist Rus paçavrasının altında yapılmayacaktır. Bu yürüyüş devletine, ordusuna küfreden, Türkiye'de maskeli, burada aleni olan kızillara karşı yapılacaktır.

Bu yürüyüş, aile mefhumu tanımayan, mülkiyet hakkı tanımayan, din tanımayan, vatan tanımayan, beyinleri yıkatılmış hainlere karşı yapılacaktır.

Bu yürüyüş milli kültürümüzü yıkıp, yerine komünizm ve siyonizmin imal ettiği kültür emperyalizmini lanetleme hareketidir.

Bu yürüyüş, 100 milyon müslüman Türk'ün esaretini görmemezlikten gelen, komünist Viet-

nam halkları için gözyaşı döken hainlere karşı yapılacaktır.

Bu yürüyüş, Türkiye halkları diye vatanı bölmek isteyen vatan hainlerine karşı yapılacaktır.»

Anayurttan çok uzaklarda komünizme ve komünistlere karşı sınırsız bir iman rehberliğinde mücadele veren Türk işçisine, bizden kucak dolusu selamlar. İman eden ve mücadele veren mutlaka zafer kazanacaktır. Sizinle berarız.

— Almanya'da milliyetçi işçilerin, komünist şirretliğine karşı protestosu devam etmektedir. Resim «Ordu - Millet Elele, Berlinden Orduya Selâm» yazılı pankartlarla yapılan yürüyüşten bir anı gösteriyor.

Serenyi Istvan
marathon emlektutasa
New Yorkból Washingtonig

23 Ekim, Macar İhtilâlinin 15 inci yıldönümüdür. 23 Ekim 1956 yılında Kızıl emperyalizme karşı Macar Milliyetçileri isyan etmişlerdi. Hürriyet çılgınlıklarını kurşunla boğan, insanca yaşamak isteyenleri Sibiryâ zindanlarına süren, komünist rejime karşı çıkanları akıl hastanelerine dolduran Rusya, Macar Hürriyet Mücadelecilerini de, tanklarla ezmişti. İşçisiyle, köylüsüyle ve aydınıyla birlikte tek bir vücut halinde ayaklanan Macarlar, Rus tanklarına kurban olarak 30 bin şehid vermişlerdi.

Aynı zulüm ve emperyalizm Kafkasya'da Kırmı'da ve Türkistan'da da tatbik edilmiştir. Milyonlarca Türk kardeşimiz işkencelerle öldürülmüşlerdir. Hür dünya bütün bunlara sessiz ve sağır kalmıştır. Esir Türk'ün feryadını duymak isteyen olmamıştır.

HÜRRİYET KOŞUSU

Komünist mezaliminden kaçabilen Macarların hürriyet mücadelesi halâ devam etmektedir. Türkiyemizde bulunan Macar Prof. Şövalye Imre Toth, hür dünya milletlerini Kızıl diktatörlüğe karşı uyanık olmaya çağırmakta, komünizmin nasıl dünya insanlığını yutmak istediğini de açıklamaya çalışmaktadır.

Hürriyet mücahidlerinden birisi de, İSTVAN SERENYI isimli bir Macar maratoncusudur. Rus orduları Budapeşte'ye girdikleri gün hapse atılmış ve o zamandan bu yana da, Kızıl

emperyalizme karşı hürriyet mücadelesini cömretle yürütmüştür. Avrupa'da tertiplenen «Hürriyet Haftaları» münasebetiyle koğu ve yürüyüşlere katılarak komünizmi telin etmiştir. Koşuda giydiği eşofmanın üzerinde «MACARİSTANI UNIT MA» yazılıdır.

İstvan Serenyi, 1959 sonbaharında eski Rus Başbakanı Kruşçev'in Newyork'a yaptığı meşhur ziyaret sırasında, ziyaretle alay etmek için 97 metre yükseklikteki hürriyet abidesine tırmanarak, siyah bir bandı heykelin gözüne bağlamıştır.

San Antonio Express gazetesinin 3 Mart 1970 tarihli sayısında İstvan Serenyi ile yaptığı röportajda John Jolich, İstvan Serenyi'nin şu sözlerini kaydetmektedir: «Mücadelem 25 yıl önce Macaristan'da bir hapishane hücrelerinde başladı ve geleceğe devam etmektedir. Her sene iki veya üç haftalık yıllık iznimde halkın ve komünist peyki olan diğer bütün esir milletlerin içinde bulunduğu acılı durumu canlandırmak için Hürriyet konuları yapıyordum, okullarda ve kolejlerde konuşmler veriyordum»

Macar Hürriyet savaşçısı Serenyi İhtilâlin 15 inci yıldönümünde Türkiye'de Macaristan'ın ve diğer esir milletlerin hürriyeti için koşacaktır. Bu ve benzeri protesto hareketleri millî mücadelelerin protestolarıyla birleştiği anda bütün esir milletler hürriyetlerine kavuşacak, emperyalizm bir daha canlanamayacaktır.

yaklanmanın plânlandığı görülmüştür.

ATILLA SARP SALONDAN DIŞARI ATILIYOR

11 Ekimde İstanbul bir numaralı Sıkıyönetim mahkemesinde devam eden 83 sanıklı davada şahitler dinlenmiştir. Ankara'da verilen idam kararları komünistleri gâşına döndürmüş olacak ki, hareketlerini kontrol edemez hale gelmişlerdir.

Şahitlerin dinlenmesi esnasında Atilla Sarp, Ankara'da Deniz Gezmiş ve 17 arkadaşına ölüm cezası veren Askerî mahkeme aleyhine bağır-maya başlamıştır. Askerî savcı Selahattin Fırat söz almış. «Sanık, Türk milleti adına karar veren mahkemeye ağır hakaret ve tecavüzde bulunmuştur. İdari tedbir alınmasını ve bu sözlerin zapta geçirilmesini istiyorum» demiştir. Konuşmalar zapta geçirilirken tekrar Atilla Sarp'ın bağırması üzerine mahkeme başkanı Sarpı dışarı atmıştır.

12 Ekimde devam eden duruşmada dosyadaki belgelerin incelenmesi ne devam edilmiştir. Sanıklardan Maksut Catak ve Mehmet Özen tahliye edilmişlerdir. Duruşma 18 Ekim'e talik edilmiştir.

SAVCI DOĞAN DÜLGERGİL: «BURSA NUTKU LENİN'İN SÖZLERİDİR»

İstanbul bir numaralı sıkıyönetim mahkemesinde yapılmakta olan Cihan Alptekin ve hüneresinin davasına 13 Ekimde devam edilmiştir. Sanıkların sorguları yapılmış duruşma devamlı tartışma içerisinde geçmiştir. Daha önceki mahkemelerde kemalist olmadıklarını, sosyalist olduklarını söyleyen komünistler, bugün yeni den istismar yoluna başvurarak Kemalizmin arkasına sığınmak istiyorlar. Hareketlerinin hangi şartlar altında plânlandığını anlatan Oktay Kaynak, Atatürk'ün Bursa Nutku diye adlandırdıkları konuşmaları rehber olarak göstermiştir.

Söz alan Askerî Savcı Yarbay Doğan Dülgergil özetle şunları söyle-

miştir: «Bu Marksist-Leninist devrimciler Atatürk'ü karşılarına almak istemezler, daima yanlarında bırakırlar. 1942 yılında bir gazeteci Atatürk'ün sofrasında bulunduğunu iddia ederek bir nutuk uydurmuştur. O gazeteciye Atatürk'ün sofrasında gören yoktur. Atatürk'ün bütün yakınları, sofraya katılan hiçbir kimse bu nutku tevîd etmemektedir. Bursa nutku diye adlandırılan nutkun esasında bütününü Lenin veya Stalin'e ait olduğunu söyleyenler çoktur. Bu hususun bilinmesi de lâzımdır.»

SIKIYÖNETİM MAHKEMELERİ DE REVNETMİŞ, KUVVETLERİN HEDEFİ HALİNE GETİRİLMEK İSTENİYOR

Askerî Savcı Doğan Dülgergil'in yaptığı haklı ihtar komünist sanıklara hareketi geciktirmiştir. Sanıklar hemen avaza kalkmışlar, savcıya hakaret edici sözler sarfederek bağır-maya başlamışlardır. Hakim'in ihtarına rağmen bağır-maya devam eden Cihan Alptekin salondan dışarı atılmıştır. Diğer sanıklar da savcı aleyhine bağır-maya başlamışlar. Bu sırada sanıklardan Ömer Ayna söz alarak hakaretimiz sözler sarfetmiştir. Duruşmanın bu şekilde elektrikleştiği bir sırada salona giren yabancı bir televizyon ekibi, sanıkların bu durumunu banda ve filme almıştır. Bu olayın yabancı televizyoncularla avukatlar arasında yapılan anlaşma neticesinde meydana getirilmiş olması tahmin edilebilir.

Yabancı televizyon ekibini gören sanık avukatları fırsatı ganimet bilmişler. Söz almadan avaza kalkan sanık avukatlarından Orhan Arsal bağır-maya başlamıştır. Avukat Demir Özlü ise «Burada Atatürk varolanı yor» diyerek bağır-mış ve cübbesini çıkararak, savcılık makamının önünde yere atmıştır. Diğer avukatlar da «Bağımsız Türkiye için ölmeye hazırız» diye bağır-mışlardır. Aynı anda topluca salonu terketmişlerdir.

Aynı taktik Ankara'da da uygulan-

mıştır. Hacettepe öğrenci yurdunda çıkan olaylarla ilgili davaya bakan 1 numaralı sıkıyönetim mahkemesinde avukat Kemal Yücel, Sıkıyönetim mahkemelerinin Anayasaya bağlı bir kuruluş olmadığı yolundaki daha önce yaptıkları itirazların reddedildiğini bildirmiş ve «Sıkıyönetim Mahkemesinden çekiliyorum» demiştir. Avukat Mükerrrem Erdoğan da arkadaşının fikrine uyduğunu belirttikten salondan çıkmıştır.

Komünistlerin beklediği bir karar olan idam kararları, onları bir hayli korkutmuştur. Mahkemeleri de vâmi eden diğer sanıklar bizi de idam edecekler endişesi içerisindeydiler. Ve bu durumu protesto maksadıyla, kendilerini masum gösterme pozisyonundalar. Kendilerine haksız muamele yapıldığı hissini vererek, beyanmiller politik kuvvetlerin desteğini kazanma sevdasında idiler. Yabancı televizyon ekiplerinin karşısında poz vermeleri bunun ifadesidir.

YENİ AÇILAN DAVA

İstanbul I. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı, basavcısı Selahattin Fırat tarafından 21 sanıklı yeni bir dava açılmıştır. Davaya önümüzdeki günlerde başlanacaktır. Savcı dava ile ilgili 128 sayıfeli bir iddianame hazırlamıştır.

Haklarında dava açılan bu sanıklardan bir çoğunun, Türkiye Gizli Komünist Partisinin azaları olduğu edilmektedir.

TGKP İNGİLTERE'DEN İDARE EDİLİYOR

Sanıkların bağlı olduğu söylenen TGKP'nin Selma Ashwort adlı kadın tarafından idare edildiği, aralarında üniversite öğretim üyeleri, TRT mensupları, yazarlar, komünist talebe hadiseleri tahrikçileri ve fiyatrocuların bulunduğu bir kuruluş olduğu belirtilmektedir.

«Selma Ashwort aracılığı ile merkezi Doğu Almanya'da bulunan «Türkiye Komünist Partisi»nin birinci sekreteri Yakup Demir (Zeki Bastımar) ile ittifak halinde bulundukla-

rı ileri sürülen gizli komünist teşkilatı mensupları yakalanmış. İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığında gözaltına alınmıştır. (Hürriyet 12 Ekim 1971)

«Gizli Komünist Partisi mensuplarının, Selma Ashwort aracılığı ile, Yakup Demir'den aldıkları talimat uyarınca, son dört yıl içinde Türkiye'yi komünist bir ülke haline getirmek için, sistemli ve uygun bir şekilde propaganda ve tahrik kampanyaları yürüttükleri, 12 Mart önce si, sonrası anlaşılmış eylemlerin tezgahlanmasında etkili oldukları da bizzat sanıkların Selma'ya verdikleri tekmillerden tesbit edilmiştir.» (Hürriyet, 12 Ekim 1971)

TÜRKİYE GİZLİ KOMÜNİST PARTİSİNDE KİMLER VAR

«Türkiye Gizli Komünist Partisinin elebaşı durumunda olduğu söylenen kişiler şunlardır.»

Selma Ashwort, ANT dergisi ve yayınları sahiplerinden Doğan Özgüden Lütfullah Şadi Atılcı, İstanbul Radyosu spikeri Erdöl Boratav, Hukuk fakültesi Ceza Hukuku Doçenti Cetin Özek, TİP, eski genel sekreterlerinden Dr. Nihat Sargın. TRT'de mütercimlik yapan Sıar Yalçın, Ce-kirdek grubu lideri Harun Karadeniz nişanlısı Fatma Hülya Kınaloğlu, Teknik Üniversite mezunu Süleyman Balkan, Osman Saffet Arolat, Dev-Genç bölge yürütme kurulu üyesi Tamer Kutlay, İstan Gündüz, İlkey ve Necmi Demir, İktisat fakültesi asistanlarından Raçin Zarakolu, TİP Emlinönü İlçe başkanı Vahit Tülü, Sabahattin Evüboğlu, işlere uyruk lu ve 20 yıldan beri Evüboğlu ile gayri meşrû hayat yaşayan niyanist Magdalena Rufer, Dİİ - Tarih Coğrafik fakültesinde doçentken, Billa Szabo adlı bir Macar komünist militanı ile evlendiği için üniversiteden çıkarılan Ayşe Azra Erhat, Vedat Glin-yol, yazar Yasar Kemal'in musevi asıllı eşi Thilda Gökceli, Kız yayımları sahibi Macis Kürkçügil. (Hürriyet, 12 Ekim 1971)

Haşhaş Eken Köylümüz

Bizim Haşhaş Ekimini Amerika'nın Derdini

— Türkiye'de serbest satılması yasak olan Afyo'nun Kızıl Çin gibi bazı ülkeleri tarafından devlet eliyle kaçakçılığı yürütülmektedir. Hatta bazı yerlerde afyon satan dükkanlar açılmıştır. Resim Malezya'da Çinliler tarafından açılan bir dükkanı gösteriyor. Bu dükkanlar açık kaldıkça, bizim Haşhaş ekimini yasaklamamız bir ifade eder mi?

Çok yazıldı, çok söylendi... Haşhaş ekimini yasaklamayın, 100 bin Anadolu köylüsünü mağdur etmeyin, beynelmilel politikaların oyununa gelme yelim, millî ekonomimizi heba etmeyelim diye çok feryat edildi. Millî meselelerde hassas gerçek yazar, millî menfaatlerde zerre kadar taviz vermeyen gerçek aydın çok çırpındı, çok çabaladı... Olmadı. Haşhaş ekimi bütün Türkiye'de yasaklandı:

HASHAŞ EKMEMİZE NİÇİN MANİ OLUNDU

Zahirde sebep aranırsa belki de yasaklanmasını isteyenler haklı! Öyle ya, bütün kapitalist dünyasının ümidi olan gençlik Türkiye'de yetiştirilen haşhaştan çıkarılan afyonun müptelası olmuş. Amerikan gençliği esrarkeş, eroinman olmuş... Çöküyor Amerikan gençliği, çöküyor kapitalist dünyası. Ya suçlu? Elbet Türkiye! O ekıyor haşhaşı, sonra kontrolünü de iyi yapmıyor, afyon kaçakçılığına da mani olmuyor. Zehirliyor Amerikan gençliğini! İnsanlığı yok etmek mi istiyor bu Türkiye! Öyle ise ekilmesin haşhaş! Ve «insancılık» damarlarımız kabarıyor artık haşhaş ekmekten vazgeçiyoruz.

20. yüzyıl, elbet teknik ve ilmi sahada çok şeyler getirdi. Ama, bu gelişmeler insanı mutlu etmeye yetmedi. Zira insanoğlu bazı nazariyatçı ilim adamlarının (!) iddia ettiği, kapitalizmin veya komünizmin zannettiği veya kastettiği gibi sadece teknik bir makina değildi. Daha başka şeylere ihtiyacı vardı ve bu yönde asırlardır tatmin olunmamıştı.

İşte seks çılgınlığı, hippilik furysı, esrarkeşlik ve bir sürü akıl almaz buhran hep bu beynelmilel ellerle yürütülen tatminsizliğin, yıkımın neticesi oldu.

Amerika, haşhaş ektiğimiz için bizde, Türkiye'yi suçlu görebilir ve haşhaşı yasaklama kararımız için Amerikan parlamentosu bizi alkışlayabilir ama:

AMERİKA SUCLUDUR

Hem bizi itham ettiği için, hem Yahudi müsavirlerinin kararına uyarak millî ekonomimizi darbelediği için, hem de bugünkü buhranların

gerçek mesullerinden biri olduğu için...

Kapitalizmin, köklerini materya-

lizimde bulan hayat ve kâinat anlayışı ve izahı kaşısında Amerikan gençliğinin esrarkeş olması tabii bir neticedir. Çünkü Amerikan gençliği gibi bütün dünya gençliğinin seks peşinde koşan bir zavallı, dünya meselelerinden habersiz bir esrarkeş olmasını isteyenler vardır!

Bütün bunlar göz önüne serildiğinde, haşhaşı ektiğinden dolayı Türkiye suçlu değildir. Hele geçimini haşhaştan çıkaran masum Anadolu köylüsü asla suçlu değildir. Ve Anadolu köylüsünün ekmeğiyle oynamak memleketimizin menfaatlerini bir kenara atmamak demektir.

Bir dekarlık haşhaş tarlasından 1-3 kilo arasında afyon çıkarılır. Afyonun kilosu senelere göre 70 ilâ 200 lira arasında değişir. Ama afyondan tin kontrolünden kaçırılır. Daha son-

1. kademede morfin imâl edilir ki, onun kilosu imâl edildiği yerde 3-4 bin, büyük şehirlerde ise 6 bin lira civarındadır. 2. kademede afyon erotin haline getirilir ki, bunun kilo fiyatı astronomik rakamlara ulaşır. Meselâ Amerika'da 1 kilo eroin 250 bin ilâ 400 bin lira arasında alıcı bulmaktadır.

Afyon alım ve satımını Toprak Mahsulleri Ofisi yapmaktadır. Bura ya bağlı bir yetkili daha önceden haşhaş tarlalarını gezerek her tarladan ne kadar afyon çıkabileceğini yazar. İşte afyon kaçakçılığı, tarlaların tespit edilenden daha fazla ürün verdiği zamanda olur. Fazla afyon, kaçakçıların ofisin verdiği nazaran 1-2 misli bir fiyat vermeleriyle hükûmelara arasında değişir. Ama afyondan tin kontrolünden kaçırılır. Daha son-

RÖPORTAJ

Müstahsili ve halkımızı uzun zamandan beri meşgul eden, haşhaş ekiminin yasaklanması meselesi gerçek bir vuzuha kavuşmamıştır. Alınan bu karar hakkında müstahsin ve halkın düşüncesini aksettiren bu röportajı Afyon'un en fazla haşhaş eken köylerinden birisinden olan Bekir Yıldırım ve haşhaş işleyicisi Ali Taşkın ile yaptık.

Önce evinde ziyaret ettiğimiz Bekir Dayıya bu mesele ile ilgili ilk sorumuzu yönelttik.

— Bekir dayı, biliyorsunuz önümüzdeki seneden itibaren haşhaş ekimi tamamen yasaklanıyor. Köyün en tecrübeli müstahsili olarak alınan bu kararı nasıl karşılıyorsunuz?

— Efendim, ben şahsen alınan bu kararı tasuî etmedim. Çünküye başka ürün bizim haşhaşımızın yerini tutamaz. Haşhaş bizim aşımız, ekmeğimiz. Elbetde bu karar bizim hoşumuza gitmez.

— Peki, bu karar sizin hayatınızda negibi tesir bırakacak?

— Haşhaş bizim bir çok ihtiyacımızı karşılıyordu. Haşhaşın yağı, kışberi, kabağı bizim evimizden ırak oldumu bizde darlık başlayacak demektir. Daha doğrusu geçimimiz zorlaşacak.

— Bu güne kadar hükûmetin size, yasaklama neticesinde doğacak zaruretilerle ilgili bir vadi oldu mu?

Bu soru üzerine Bekir Dayı yüzümüze dikkatle baktı. Kafasını salladı, mânâlı bir tebessümle:

— Eh... şimdiye kadar pek çok

vaad dinledik. Geçen gün şehirde duyduğuma göre bu yılın mahsulü gözönüne alınarak 10 yıl tazminat verilecekti. Bekliyeceğiz bakalım.

— Yasaklama kararından sonra müstahsil için ne gibi çareler düşünüyorsunuz?

— Ziraatçılar ayıçlığı ekmemizi tavsiye ediyorlar. Bizim muhitte toprak kuraç olduğu için ayıçığı verimi az olur. Bizim arazimiz tam haşhaş göre idi.

— Yapılmak istenen şeylerin haşhaşın yasaklanması ile hasıl olan zararları kapsayacağına inanıyormusunuz?

— Bir defa haşhaşın yerini hiç bir bitki dolduramaz. Benim düşünceme göre maddî zararını karşılamak mümkün değildir.

— Yeni ekim yılı yaklaşıyor. Bu yıl tarlalara ne ekmeyi düşünüyorsunuz?

— Fırsat bu. Son olarak anamızdan atamızdan kalma haşhaşı daha çok ekeceğiz.

Haşhaş yerine ekilecek buğday arpa, yulaf gibi bitkiler, haşhaştan elde edilen geliri sağlayabilir mi sorusuna:

— Herşeyin ayrı değeri var. Haşhaşın değeri bence yerine ekilecek bütün bitkilerden üstündür. Haşhaş olmadan ne ekmeğin tadı, ne yemeğin lezzeti olur. Elbette yerine ekilecek hiçbir şey onun yerini tutamaz.

— Türkiye'de haşhaş ekiminin yasaklanmasının Amerika'daki estarkeşleri azaltacağına inanıyormusunuz?

— Elin gâvuru esrar çekiyorsa bize ne? Bizim değil kâyumuzun de Afyon muhitinde bile esrar çekene hiç rastlamadım. Amerikadakilerin çoğu iyice alınmış. Hani almış kudurmuşdan beter olur derler. Bütün dünyada haşhaş yasaklamadan, sadece bizim yasaklayışımız Amerikadaki keşlere hiç tesir etmez. Bizden almazsa başka memleketlerden alır, gene o herzeyi yer.

— Bekir dayı...! seni bir hayli meşgul ettik. Son olarak şu sorumuzu de cevaplandırır mısınız?

— Estağfurullah! Buraya kadar zahmet edip gelmişsiniz. Elbette bildiğimizi söyleyeceğiz. Buyurun sorun.

— Bazıları, haşhaş ekiminin yasaklandığı yerlerde ilk toprak reformu yapılsın diye teklif ediyorlar. Bunun size fayda getireceğine inanıyor musunuz?

— Teklifin gerçekleşmesi bence mümkün değildir. Bizim yakınıımızdaki köylerde bunu yapmaya kalktılar, köylü birbirini kırdı. Fukaralık tan evlenemeyen otuz yaşına girmiş gariplere, bir karış toprağı olmayıp ırgatlık eden işçilere toprak verilmedi de köy ikiye ayrıldı. Hatta öyle zamanlar geldi ki zengin - fakir kavgası başladı. Fakirler zenginleri evden dışarı çıkarmadılar. Kısacası kardeşim, o toprak reformu yok mu? zengini daha zengin, fakarı da daha fakir etti. İtimat et Avren gibi (Afyon'da bir köy) bazı köylerde toprak reformundan kalma kavgalar, gürültüler, mahkemeler halâ devam etmektedir.

— Teşekkür ederiz Bekir Dayı. Ve Bekir dayının yanından ayrıldık. Afyon'un meşhur haşhaş yağı imalatçılarından Ali Tavşkın'ın da bu mevzudaki fikirlerini almak üzere kendisini imalâthanesinde ziyaret ettik. İmalâthaneye girdiğimiz zaman

Mağdur edilmemeli

mini Yasaklamamız ini Yoketmeyecektir

ra kaçak afyon dış ülkelere sokulur. Tabii ki çok alıcı bulduğu yer Amerika'dır.

Bir defa haşhaş zararlı bir bitki değil, bilakis Türkiye'deki 100 bin ailenin tek geçim kaynağıdır Köylü nün hem katığı, hem yağıdır Onun en makbul tatlısıdır Afyonkarahisar'ın köylüsü onu hamuruna katar, katmerini yapar. Denizli'li Ali emmi nin köyünde bükme olur. börek olur. pide olur... Geriye kalan küspe hayvanlarına yem olur.

Daha ötede Türkiye'ye her yıl 20 milyon lira döviz kazandıran alkaloid ihracatımız haşhaş sayesinde gerçekleşebilmektedir Zira memleketimizdeki afyonun içinde 16 çeşit kıymetli alkaloid bulunmaktadır. Yani haşhaş, bugün tıp dünyasının can da

marı ve vazgeçemeyeceği morfinin ve afyondan elde edilen diğer ilaçların menbaıdır. Eğer Türkiye'nin haşhaş ekmesine mani olunursa, tıp âlemi onsuz yapamayacağı için bu ihtiyacı afyon üreten başka ülkelere karşılayacaktır Zira bugün; Hindistan, İran, Çin, Bulgaristan, Yunanistan, Güney Doğu Asya ve Meksika durmadan afyon elde etmektedir. Hatta, memleketimizin geçen yılların da belgeleriyle belirttiğimiz gibi bu memleketlerden K. Çin afyon kaçakçılığını devlet eliyle yürütmektedir.

Öyle ise, Amerika neden ilâ da Türkiye'de yasaklansın diyor? Bir yazarımızın New York Times'dan sütununa aktardığı aşağıdaki satırlar ne nelmilel kuvvetleri rahatsız etmiş kadar düşündürücüdür: «ABD'nin Türkiye'den afyon üre-

timine son vermesini ısrarla istemesinin en önemli sebebi Türk afyonunun yeryüzünde yetiştirilen afyonla rin en iyisi olmasıdır.»

Geçen yıl, Senatoda afyon konusu müzakere edilirken Kontenjan Senatörü Suat Hayri Ürgüplü:

«Yıl 1965, 4. Koalisyon Hükümeti nin Başbakanıym. Dışişleri Bakanı Hasan Işık bana, Amerikan sefirinin Türk afyon üretim alanlarının sınırlandırmasını istediğini belirtti. Döviz darlığı arttıkça, ABD'nin afyon konusundaki baskısı da çoğaldı» demiştir.

İlaç sanayinin en lüzumlu maddelerinden biri olan afyon konusunda, 1958'lerde Amerika'ya «Ortak Bir Afyon Sanayisi» teklifinde de bulunmuşuk Zamanın Dışişleri Bakanı Zorlu ile ABD Dışişleri Bakanı Dulles arasında yapılan görüşmeler de bir netice vermemiştir.

Kısacası, dünyanın en kaliteli afyonunun ve müstaklamlarının (afyondan elde edilen diğer ürünler) Türkiye'de yetişmesi ve yarın kurulacak dev tesislerle dünya afyon ihracatının elimize geçmesi düşüncesi hangi bey nelmilel kuvvetleri rahatsız etmiş ve böyle bir karar almaya zorlamış-

Haşhaş ekiminin yasaklanması kararının sadece bize tevcih edilmesi ne sebep olarak. Türkiye'nin afyon kaçakçılığına mani olamamasının gös terilmesi de hayli manidardır Zira Anadolu'nun eli nasınlı köylüsü yıllardır haşhaş ektiği halde bir defa da olsun ondan morfin, eroin elde etme voluna gitmemiştir Ve afyonun insanları uyusturmakta kullanıldığı nı aklının kösesinden bile gecirmemiştir Snc. geçim sağlamak için has has tarımı varmakta değil, onu insanlığın felâketi için vasıta olarak kullanmaktadır İlim ve tıbbın ihtiyacı olan bir madde, zararlı ve tirsirlerinden dolayı nasıl ortadan kaldırılabılır İnsanlığın hâmisî nuzuna bürünen Amerika herseviden önce atom başlıklı füze ve atom bombaları imalini durdurma kararını almıştır. Herhalde atom bombası ve nükleer silâhların tehlikesi afyonun teh'kesinden daha korkunçtur

Kaldı ki, bizim haşhaş ekimine son vermemiz Amerikan gençliğinin esrar keş olmasının önüne geçemeyecektir. Zira bugün kimya yoluyla imâl edilebilen LSD, marijuana ve sun'i eroin afyonun yapacağı tahribatın daha büyüğünü yapabilmektedir

Diğer taraftan 2253 sayılı ve 31 May. 1933 tarihli «Uyusturucu Maddeler İhisiarı Kanunu» nun 1. maddesiyle 3491 sayılı ve 24 Haziran 1938 tarihli «Toprak Mahsulleri Ofisi Kanunu» 6. maddesi Afyon Müstaklamlarını sanayiini kurmamızı ve mamüllerini, dünya ilâç ve tıp ihtiyaçlarını karşılamak üzere ihrac etmemizi istemektedir. Bu kanunun verdiği müsaade ile Türk köylüsü, yıllardır geçim şartlarını Haşhaşa başlamış, iktisadî hayatını ona göre şekillendirmiştir Şimdi bu durum gözüne alınmadan yapılan yasaklama, Afyon ekilen bölgelerde iktisadî krizi artıracaktır.

Geçtiğimiz hafta içersinde Türkiye'ye gelen Amerikan Tarım heyetinin haşhaş ekilen sahalarda tespitler yaparak, 4 yılda ödenecek tazminatın bedelini tayin edecekleri söylenmektedir. Haşhaşın yerine ekilecek olan buğday ve ayçiçeğinin köylümüzü tatmin etmesi güçtür. Hem Türkiye'nin ayçiçeğine değil yukarıda saydığımız faydalarından dolayı haşhaşa daha çok ihtiyacı vardır.

Yasaklama kararı, zaten hayli büyük olan ihracat - ithalat açığımızı daha da artıracaktır. Tıbbi sahada kullanılan uyusturucu madde ihtiyacımızı bile, ithal yoluyla karşılamak mecburiyetinde kalacağız. Bey nelmilel yahudiliğin, sürü haline getirmek için uğraştığı ve muvaffak ta olduğu Amerikan gençliği, içine yuvarlandığı buhrandan kurtulamayacaktır. Zira Beynelmilel şebekeler, çeşitli devletlerden afyon kaçakçılığını devam ettireceklerdir Ne olursa Türkiye'ye olacaktır. Anadolu köylüsü bir buhran devresi geçirecektir. Eğer sağ-salim geçirebilirse, iktisadî hayatımızla çelişen bir karar veren yetkililerin, bu kararlarından dönmez tavırları karşısında, hiç olmazsa ABD ile yapılan anlaşmada millî menfaatlarımızın azami gayetle savunmalarını istemek, milletimizin hakkıdır Şu anda afyon ekmesi yasaklanmış olan 100 bin aile, kararsızlık, ne yapacağını tayin edememek durumuyla karşı karşıyadır Elin-den en hayati geçim vasıtası alınmış olmasının şaşkınlığı içindedir Mes'ullerin en kısa zamanda tedbir alması köylümüzün ızdırabını hafifletecektir.

Ali Efendi sınırlı sınırlı çıkarlarıyla beraber birşeyler yapıyordu. Son derece karşılık ve metruk bir halde bulunan İ m a l â t h a nede makina parçaları arasından Ali Taşkın'a yaklaştık ve onun bitkin bir halde yağ makinası söktüğünü esefle müşahade ettik. Niçin söktüğünü, haşhaş yağı imalatı bundan böyle olmayacağına göre ne yapacağını sorduk. Bu sorumuza şu cevabı verdi :

— Bildiğiniz gibi haşhaş ekimi yasaklandı önümüzdeki seneden itibaren bu makina hiç bir işe yaramayacak. Ancak hurda fiyatına hurdacılara satılacak.

— Durumunuzdan anlaşıldığına göre haşhaş ekiminin yasaklanmasından pek memnun görünmüyorsunuz Peki bu konuda düşündükleriniz nedir?

—Katıyetle yasaklanmasını istemiyorum. Komşu esnaftanra hiç tasvibeden yok. Halkımızın su kadar ihtiyacı olan haşhaş yağının hiçbir zararını görmedik. Aksine bu yağdan çok faydalanyoruz.

— Bu yasaklama sizin sanat kolunuzu tamamen öldürmüş olmuyor mu?

— Tamamen öldürüyor. Bu sene, daha piyasada haşhaş varken bile işler durdu. Geçen senelerde saat onikilere kadar çalıştığım halde şimdi üç gün çalışıyor. üç gün yatıyorum.

— Şimdi ne yapmayı düşünüyorsunuz? Hükümetin, sizin zararınızı gidermek için bir gayreti oluyor mu? Yıllık tazminat ne kadar olursa sizin zararınızı karşılayabilir??

— Meslek değiştirmek zaruret oluyor. Henüz bir meslekde kararım yok. Çoluk - çocuğun rızık, için Cenabullah bir rızık. Kanısı açar bakalım Bu bizim ata mesleğimiz idi. Bu mesleği bırakırsak öksüz çocuk gibi kalacağız. Hem bu yasadan sonra başka mesleğe aşmak çok zor olacak.

Ali Efendi biraz kederli birazda

sitemli bir şekilde, devam etti.

— Bu mesleği bırakırsak kimimiz ömellelik, kimimiz hamallık yaparız herhalde. Ben yevmiye 50 - 60 galıp küspe çıkarırdım. Bunun yıllık geliri asgarî kırkbin lirayı geçirdi. Bir de buna yağdan gelen ilâve edersek verilen tazminatın yıllık tutarı yüz bine yaklaşması lâzım. Bunun her sene karşılanacağına ben inanamıyorum.

— Ali Efendi son olarak şu sualimizi de cevaplandırmamızı rica edeceğiz. Sizce afyon ekimi yasaklanmadan da kaçakçılık önlenir bilirmiydi? Bizim haşhaş ekimini durdurmamız ile dünyada afyon kaçakçılığı önlenir mi?

— Hiç bir zaman kaçakçılık durmaz. Ancak hükümet cezayı artırmak, afyon fiyatını yükseltmek yoluna giderse önlemek mümkün olur.

Ve biz Ali Taşkın'ı makinaları ve haşhaş kokan imalahanesi ile başbaşa bırakıp halkın arasına iniyoruz. Şimdi karşımızda haşhaş evinde kullanan Hasan Bey var :

— Hasan Bey, haşhaş ekiminin yasaklanmasını nasıl karşılıyorsunuz?

— Haşhaş ekiminin yasaklanması ideolojiktir Biz kendi menfaatimizi bırakıp yabancıların menfaatine göre iktisadî hayatımızı tanzim edemeyiz. Hem haşhaş yağı üstün kaliteli zeytinyağıyla bile rakabet edecek bir yağdır. Dünyada sadece Türkiye ekmiş olsa ve afyonun, eroinin, esrarın ham maddesini sadece biz karşılamış olsak ve bizde yasaklanınca uyusturucu madde kullanma son bulsa neyse. Fakat bizden çok daha fazla, çok daha teşkilâtlı haşhaş ekimi yapan ülkeler var.

— Haşhaş nerelerde kullanırsınız?

— Ekmeklerimize katılır. Ekmegin lezzetini artırıcı ve besleyicidir. Yağından sütünden, kozalarından, küspesinden istifade ederiz.

Gabcığı eskiden yakacak olarak kullanılırdı. Şimdi kilosu 2,5 liradan satılmakta ve çok gelir temin etmektedir. Ayrıca tebabette aranan kıymetli bir maddedir. Diğer yağlar gibi damar sertliği yavmaz. Aksine damarları çok yumuşak tutar. Kabuğu suda kaynatılarak içilirse öksürük soğuk algınlığı gibi hastalıklara birebirdir.

— Haşhaş ekimi yasaklanmadan da kaçakçılık önlenemez miydi? Haşhaş ve afyon bizde uyusturucu maddede düşkünlüğü yapmadığı halde Amerikada neden yapıyor? Bizim afyonu yasaklamamız Amerika'da esrar keşleri azaltır mı? Afyon ve çevresinde uyusturucu madde düşkünlüğü neden fastalık halini almış değil?

— Mutlaka kaçakçılığı önlemek mümkündür. Bunun için müstahsilin malının değerini yükseltmek kaçakçılığı teşvik eden kaynağı bulmak ve cezalandırmak gerekir. Halkı maşaa olarak kullanan bir takım aydın zümrenin suçu sabit olduğu zaman özel muamele etmemek ve cezasını daha ağırlastırmak lâzımdır. Diğer taraftan Türkiye'de kullanılmadığı halde Amerikada afyonun fazla kullanılması inancın tesirindendir Amerika'da bitakım Avrupa ülkelerinde bahâm ve papazlar bizzat kendileri kullanmakta ve halkı esrar kullanmaya teşvik etmektedirler. Türkiye'de din adamı için böyle bir şey düşünmek mevzu bahis değildir. Bu noktada milletimiz ideolojisinin pirenşöplerine göre uyarılmaktadır. Amerika'da ve diğer cenebi memleketlerde errarkeşlik yaygın olduğu halde bizim Afyon da esrarkeşe rastlavamayışımız elbette sebepsiz değildir. Ben şahsen diğer cenebi memleketlerde esrarkeşlik illetine yakalanmamasını sağlam, sarih ve insani ideolojimize bağlıyorum. Eğer Amerikası, İngiliz, Fransız da gençliğini kurtardak istiyorsa İslâmı kabul etsinler Bu kadar.

«Ey iman edenler, sizden evvelki ümmet)lere yazıldığı gibi sizin üzerinize de borç yazıldı (farz edildi). Tâ ki korunaszınız.»

—Bakare Sûresi âyet: 183—

«(O) sayılı günler (dir). Aitlik siz den kim (o günlerde) hasta, yahut sefer üzerinde olur (ve orucunu yemiş bulunur)sa tutamadığı günler sayısınca başka günlerde (tutar. İhtiyarlığından, yûhud şifâ bulması ümid edilmeyen bir hastalıktan dolayı oruç tutmaya) güçlü yetmeyenler üzerine de bir yoksul doyumu fidiye (lâzımdır). Bununla beraber kim gönül isteğiyle bir hayır yaparsa işte bu, onun için daha hayırlıdır. O ruç tutmanız sizin hakkınızda (yemenizden ve fidiye vermenizden) hayırlıdır, bilirsiniz.»

—Bakare Sûresi âyet: 184—

«(O sayılı günler) Ramazan ayıdır ki Kur'an onda (ki Kadir gecesinde tevhl mahfuzdan semâ-i dünyaya) indirilmiştir. (O Kur'an ki) insanlara (mahz-ı) hidayettir, doğru yolun ve Hak ile batılı ayırd eden hükümlerin nice açık delilleridir. Öyleyse içinizden kim o aya erişirse (hazır olur, müsafir olmazsa) onu (orucunu) tutsun, kim de hasta olur, yahud bir sefer üzerinde bulunursa o halde başka günlerde, oruç tutamadığı günler sayısınca (orucunu kaza etsin). Allah size kolaylık diler, size güçlük istemez. (Bu kolaylığı istemesi); o sayıyı (kaza borcunuzu) ikmâl etmeniz, Allah-ı —sizi muvafak buyurduğu o şeyden dolayı da büyük tanımanız içindir. Otur ki şükür edersiniz.»

—Bakare Sûresi âyet: 185—

«Kullarım (Habîbim) sana beni sorunca (haber ver ki) işte ben muhakkak yakınımdır. Bana dââ edince ben o dââ edenin da'vetine icâbet ederim. O halde onlar da benim da'vetime (itaatle) icâbet ve bana iman (da devam) etsinler Tâ ki (o âyede) doğru yola ulaşmış olalar.»

—Bakare Sûresi âyet: 186—

«Oruç (günlerinizin) gecesinde kadınlarınıza yaklaşmak size halâl edil di. Onlar sizin için, siz de onlar için birer libâssınız. Allah nefislerinize karşı za'f göstermekte olduğunuzu bildi de tevbenizi kabul etti, size bağısladı. Artık (bundan sonra geceleri) onlara yaklaşın ve Allah'ın hakkınızda yazdığını isteyin. (Bütün gece) fecer (-i sadık) olan ak iplik kara iplikten size seçilinceye kadar veyin, için, sonra geceye kadar orucu tamamlayın. Mescidlerde itikâf da bulunduğunuz zaman kadınlarınıza (geceleri de) yaklasmayın. Bu (hükümler) Allah'ın sınırlarıdır. Sakın onlara (o sınırlara) vaklasmayın. İşte Allah âyetlerini bövlece insanlara açıklar. Tâ ki korunsunlar.»

—Bakare Sûresi âyet: 187—

Ramazan ve Mü'min

Varlıkların en şerefliisi olarak yaratılan insanın, kendisine doğuştan bahşedilen bu vasfı koruyabilmesi için, varlığının gerektirdiği kanunlara uyması şarttır. İnsanın gerçekten insan olmak şerefini taşıması ancak, Yüce Allah'ın buyruklarına, hayatının yol göstericisi olarak kabullenmesi ve yaşamasıyla mümkündür. İnsanı, et ve kemik yığından başka birşey kabul etmeyen ve ona madde yığını vasfını lâıyk gören ideoloji ve doktrinler, insanlığın bugünkü inançsızlık ve buhranını hazırlamışlardır. İnanmanın ruha inşirah veren tesirinden koparılıp, başboşluğun dipsiz uçurumuna atılan ve insanlığın düşmanlarıncı günden güne katmerleştirilen buhranı sonunda hayatımızca bir hayatın mezbeliliğinde süründürülmek istene insanoğlu, bugün her zamandan daha fazla, hayatını tanzim edecek insani, ilmi ideolojiye muhtaçtır. İslâm'a muhtaçtır. Hristiyanlığın, yahudiliğin ve bunların pörsümüş vasatlarında filizlenen bunca gayri insani telakkinin (kapitalizm, komünizm, v.s.) maddeye köle yaptığı insanı, elinden tutup kurtuluş ve saadet ülkesine götürecektir İslâm'ın rehberliğinin sağlanması artık zaruret olmuştur. Bilerek veya bilmeyerek, kendi ruh buhranını dindirmek isteyen, bunu sağlamak için önüne çıkarılan çıkmaz yolları dolaşan ve her defasında ümitsizlik girdabında boğulmaya çalışılan bu mümtaz varlığı kurtarmak, bunun için de İslâm'ın temiz sinesinde bulmak zaruridir.

İslâm, insanı insan yapan değerlerin manzûmesidir. Onun emri, her prensibi, gerçek kurtulusa götürecektir rehberlerdir. İnsanın, ferdi hayatından tutun da bütün sosyal hayatını kusatan olaylar, gerçek değerlendirilmesine İslâm'da kavuşurlar... Mü'minin ferdi hayatını İslâm tanzim eder. Sosyal hayatını İslâm tanzim eder. Mü'min, İslâm'ın prensiplerine göre ferdi ve sosyal hayatını tanzim ettiği müddetçe huzur onun ruhunu kuşatacaktır. Aksi hal karanlık, haramsar ve ümitsiz bir yaşayışı hazırlayacaktır.

Ramazan'la birlikte gelen oruç ta mü'mini, gayri insani havat şartlarının bir yıl boyunca maddi ve manevi bünyesi etrafında meydana getirdiği kirleri pasları gideren, mü'mini yıkayan, ona yeni bir havat bahseden İslâmın buyruğudur. Ramazan ayında, müslümanların yaşadığı cemivette, bir baskalık, insana huzur ve güven telkin eden bir baskalık görülür. Kötülüklere tesvik eden milvonlarca hadise karsısında «ben oruçluyum» diyebilmek metanetini ancak İslâm'ın inanc sistemi verebilir. Bir ay boyunca her güd sahur vakti baslavı, iftara kadar devam eden oruçluluk hali, vedi vasındaki cocuklardan piri fanî olmuş başka bir ideolojiinin inanmaları arasında rastlanamaz. Oruç, ruh ve bedeni disiplin altına alan bir gözçü gibidir : Milletin fertleri arasında kardeşliğin, dayanışmanın, sevgi ve saygının en büyükü oruçta beraber gelir. Gösteriş (riva) oruçta kaybolur. Milletin fertleri arasındaki maddi sevice farkları Orucun keskin kılıcıyla paca lanır ve fertleri birbirine bağlayan gerçek bağın, iman olduğu hususu en acık bir şekilde ortaya çıkar. Aynı milletin evlâtlarının duvgu, vasayısı ve hareketlerde birleşmesi ancak Oruçlu devrede mümkündür. İslâm'ın bes şartı ile oruç yanvama mütalaa edilirse, bunların, cemivetlerin huzur içinde vasavabilmesi için temel unsurlar olduğu, İslâmın fert ve cemivet bünvesinde mevdana getirmek istediği inkılabın temel şartları olduğu kolayca anlaşılabilir.

Ramazan ayının milletimizin evlâtları arasındaki kardeşliği, sevgiyi, saygıyı ve bağlılığı yeniden teessüs ettirmesi, düşman kamplara bölünmek istenen milletimizi İslâm'ın huzur bahşeden gölgesi altında toplanması en büyük temennimizdir. Cenabı Allah'ın külcük vavruların, istikbale ümitle bakan gönüllerinde belliren dualara; havatının son günlerini yasayıp, geride bıraktıkları ve bir ömür bovu korumaya gavret ettiği değerlerle hevecanlanan dedelerinin, artık dînvadan bir isteği kalmamış olarak vaottiği vakarılara mukabele ederek, milletimizi, özlediği kurtulusa erismesini nıvaz ederiz.

RAMAZAN AYININ MÜ'MİNLERE MÜBAREK OLMASINI DİLERİZ.

«Allah Tealâ sizin üzerinize ramazan orucunu farz kıldı. Ben de sizin için ramazanda teravih namazını sünnet kıldım. Bir kimse inanarak ve güvenerek orucu tutar ve sünneti kıalarsa, annesinden doğmuş olduğu günkü gibi günahlardan temizlenir.»

Hadis'in ravileri: Nisai ve Ahmed Bin Hanbel

—Tâc'ül Üsûl fi Ehadis'ir-Resûl C: 2 Shf: 46—

«Ebû Hüreyne (R.A.) den: Rasûlullah (S.A.S.) «Aziz ve Celli olan Allah Tealâ» buyurdu ki:

«Âdemoğlunun her ameli kendisindir. Yalnız oruç müstesnâ. O benim içindir.

Oruç bir kalkandır: (Oruçluyu beşeri ihtiraslardan kour.) Oruçlu kötü söz söylemesin. Oruçlu, itişmek ve dalaşmak isteyene, iki defa: «Ben oruçluyum!» desin. Ruhum yed-i kudretinde olan Cenab-ı Hak'a yemin ederim ki; oruçlu ağzın açlık kokusu, Allah'u Tealâ indinde misk kokusundan daha temizdir. (Cenab-ı Hak buyurmuştur ki:) oruçlu kimse benim rızam için yemesini, içmesini, cinsi arzusunu bırakmıştır. Oruç doğrudan doğruya bana edilen (riyâ karmayan) bir ibadettir. Onun sayısız ecirini de doğrudan doğruya ben veririm.»

— Tecrid-i Sarih Tercemesi C: 6 Shf: 248—

İbn-i Ömer (R.A.) dan, Rasûlullah (S.A.S.) ın şöyle buyurduğunu işittim, dediği rivayet edilmiştir:

«Ey ümmetim! (Hilâl) ramazan, gördünüz mü, oruç tutunuz. Yine hilâl gördüğünüzde iftar ve bayram ediniz.»

—Sahih-u Buhari Tecrid-i Sarih Tercemesi C: 6 Shf: 252—

Ebû Hüreyre (R.A.) den Rasûlallah (S.A.S.) şöyle buyurduğunu rivayet edilir:

«Kim ki, yalan söylemeyi ve yalanla amel etmeyi bırakmazsa, Cenab-ı Hak o kimsenin yemesini, içmesini bırakmasına hiç kıymet vermez, iftifat buyurmaz.»

—Aynı eser C: 6 Shf: 253—

«Bir kimse Ramazan-ı Şerif'in faziletine inanarak ve mükafatını umarak oruç tutarsa, geçmiş günahları bağışlanır.»

Ravi: Ebû Hüreyre — Buhari ve Müslim, Ri-

yâz'us-Salihin C: 2 Shf: 489.

Ebû Hüreyre (R.A.) buyuruyor ki: Resûlullah (S.A.S.) ın şöyle buyurduğunu işittim:

«Bir kimse Ramazan-ı Şerif'in gecelerinde ibâdetin sevabına inanarak, Allah uzası için teravih namazını kıalarsa, (hukukullah'a mütalâlık olan) geçmiş (küçük) günahları mağfiret olunur.» buyurulmuştur.

—Buhari, Riyâz'us-Salihin C: 2 Shf: 463—

— Rusya'da şefler, kendilerine ayrılmış hususi pazarlardan alışveriş ederler. Bu pazarlarda akla gelebilecek herşey vardır. Amerikan viskisine varıncaya kadar. Resim bu dükkânlardan birisini gösteriyor.

Komünizm'de Parti Diktatörlüğü

ŞEFLER NASIL YAŞIYOR

Geçen Sayıdan Devam

Brejnev, nerede ve nasıl ağlanacağını bilmektedir. Tıpkı 1968 de Bratislava'da «Internationale» oynanırken yaptığı gibi, 1970 ilkbaharında Kharkov Traktör fabrikası idareci ve işçileri onu alkışladıkları zaman, Brejnev'in gözlerinden yaşlar boşanıyordu. Toplantılarda ekseriyetle Rus ve Ukrayna tipi buselere çok düşkündür. Ve yanak kırmakta da kendine hiçbir sınır tanımaz: Misafirlerini ağızdan öperek selâmlamağı sever. Brejnev, Politbüro'nun räkipsiz öpme şampiyonudur.

Genel sekreterin temiz, intizamlı, görünüşü, atletik ve şen olması: daima kadınlar üzerinde tesir yapar. Bir kadın kendisine, onda Aziz Bernand'ın köpeğinin sevimliliği olduğunu söylemiştir. Normal bir kadınla evli olan Brejnev kadınların adamı olmakla meşhurdur. Moskova'da Brejnev'in şarkıcı Lyudmila Zykinale gizli ilişkisinin olduğu söylenmektedir. Zykinale harp yılları zamanında askerlere şarkı söylemesiyle meşhurdur ve şimdi epeyce yaşlıdır Brejnev'in etrafı aynı zamanda genç dansözlerle de doludur. Bunlar meşhur Bolşoy balesinden değil, opera ve folklor sanatçılarıdır.

Kızı Galina, tatil şenliklerinde pahalı kürklerle içinde görülür 30 yaşlarındayken Galina sirkelere çok düşküdü. Bir müddet için hayvan terbiyecisiye evli kaldı, boşandıktan sonra bir nişancı ile yaşadı, şimdi Moskova sirkinden bir sicirbaz ile dolaşıyor. Brejnev'in ona saygıdeğer bir bürokrat veya askerî şahsiyet ile evlenip hayatına çekti düzen vermesi için sık sık yalvardığı söylenmektedir.

Brejnev'in şehirde oturduğu yer savaş öncesi apartman blokudur. Beşinci katta beş odalık bir dairedir. Dördüncü katta KGB başkanı Yuri Andropov ve altıncı katta ise bakan Nikolai Shchelokov oturur. Orta sınıf idareciler de diğer dairelerde otururlar. Kupa arabası gibi üstü kapalı bir otomobilin önünde KGB memurları devamlı hazır bir şekilde beklerler. Askerî subaylar girişte nöbet tutarlarken, emniyet mensupları merdivenlerde nöbet bekler. Büyük demir kapıyı, selâhiyeti olmayan kim

seler geçemez.

Brejnev çoğu kere boş vekitlerini Güvenlik başkanları Andropov ve Shchelokov ile geçirir, bazen arkadaşları ve Ukrayna'nın Dnepropetrovsk şehrinde parti mensubu iken tanıdığı görev arkadaşları bu topluluğa katılırlar. Halk «Dnepropetrovsk Mafia»sı hakkında konuşur. Onlar için, genel sekreterin evinin kapısı açıktır. Misafirlerine yemek pişirmeyi sever, kollarını sıvayarak onlara kendi hizmet eder. Votka ve Armeni konyası hesapsızca içilir.

Leonid Brejnev büyük futbol maçlarına çok düşkündür. Başkentteki büyük maçları hemen hemen hiç kaçırmaz. En çok beğendiği takım Dinamodur. Başka bir şehirde oynadıkları zaman, Brejnev maçı televizyondan seyrederek. Onun isteği üzerine Dünya Futbol Şampiyonası maçları, Mexico'dan nakledildi. Maçları kaçırmak istemedi. Lenin Stadyumunda yapılan boks müsabakalarında devamlı Brejnev ve misafirleri için yer ayrılır. Brejnev yerini almadan maçlar başlamaz, hattâ geç gelse bile.

Kosigin ve Podgorny gibi Brejnev de hızlı bir avcıdır. Moskova'nın 100 km. kuzeyindeki Zavidova ormanına sık sık av gezileri tertip eder. Bu avlanma bölgesi Ruslar ve yabancılar için yasaktır. Yalnız etrafı dik katlıca çitlerle çevrelenmiş hafta sonu evler ve restoranlar yabancı diplomat ve gazetecilere açıktır. Nöbetçilerin buranın etrafını kuşatan çitlerdeki kilitleri açabilmesi için ziya retçilerin özel giriş izin kâğıtlarını göstermeleri gerekir. Finlandiya devlet başkanı SSCB'ni ziyaret ederken Brejnev onu Podgorny ve Kosiginle birlikte Zavidovo ormanlarına avlanmağa götürür.

«... Protokol bakımından, Sovyet liderlerinin gidiş ve gelişleri önemli hâdiselerdir. Gazeteciler böyle hâdiselerden geniş yorumlar yaparak çeşitli neticelere varırlar. Brejnev bir ziyaretten döndüğü zaman en ince teferruatına kadar bir merasim hazırlanır. Oradan tesadüfen geçen halk polis barikatlarıyla biriktirilir; Brejnev ise bir grup resmî şahsın «Yaşasın Komünist Partisi ve onun

lideri Leonid İlyich Brezhnev» diye bağırırlar ve toplanan halkın, hareketsiz, donuk ve sessiz bakışları arasında Rolce Royce'una biner ve uzaklaşır.

İdareci, elit zümrenin birçok imtiyazları vardır. Kremleyovka adlı bir büro, onlara hizmetçi, uşak, ev, villa şoför ve resmî araba gibi çeşitli konforlar temin eder. Politbüro ve Merkezi Komite Mensuplarının alışveriş ettiği dükkânlar ayrıdır. Spetsgaziny adı verilen bu dükkânlar, dış görünüş olarak resmî daire ve apartman andırırlar. Özel kartla girilebilen bu dükkânların Batı'dakilerden hiçbir farkı olmayıp, yiyecekten ev eşyasına kadar herşey bulunur. Resmî şahıs her ay başı 50 Ruble ödeyerek o ay allesi için istediği kadar yiyecek alabilir.

Hiç şüphesiz götürmeyen bir şey varsa o da bu dükkânlardaki malların, işçi sınıfının hayalinin köşesinden bile geçmediğidir. Buralardan her zaman meselâ 3 kilo havyar, 10 şişe Fransız konyası, viski, istakoz veya İngiliz elbiseleri, İtalyan kravatı, çeşitli yabancı parfümler, plak, kitap veya teyp alabilmek ve hem de hiç bir ek ücret ödmeden evine göndermesini istemek mümkündür.

Orta dereceli memurlar, generalden alçak rütbeliler, aktör, yazar ve sanatçılar için ise yine hususi dükkânlar mevcuttur. Buralardaki malların kalitesi biraz daha düşüktür.

Bazı şahıslar, meselâ sosyalizme hizmet etmiş olanlar Lenin'in emirlerini koruyanlar, halkın sevdiği sanatçılar vs. için bankalarda açık hesaplar vardır. Şahıslarına harcamak şartıyla istenilen miktarda parayı ruble olarak istedikleri zaman çekebilirler.

Dışarıda bir müddet kalmaya müsaade olan Ruslar Amerikan buz dolapları, Fransız modası ve Alman otomobillerini getirebilirler.

Üst kademeli bir Rus resmî şahsının, kalabalık toplum restoranlarında yemek yemesine hiç rastlanmaz. Bunlar Yazarlar Kulübü, Mimarlar Kulübü, Doktorlar, Subaylar Kulübü gibi yerlere giderler. Gazeteciler Kulübü adlı yer sadece perşembe günleri açık olup Moskova'nın en iyi izgarasını verir. Dom Kino adlı Kulüp ise sadece azalara ve onların misafirlerine açık olup özel yemek çeşidi istakozdur. Burada Moskova'nın elit gençleri görülür. Ayrıca Rus ha-

kına gösterilmeyen filmleri burada görmek mümkündür.

Moskova'da «La Dolce Vita» (Tatlı Hayat), sürgülü kapılar arkasında, elit grubun hususi köşelerinde devam eder.

«... Yüksek ve orta kademeli memurların herbiri, kendi dairelerinde, diğer kademelerle ve halkla hiç bir irtibat kurmadan çalışırlar. Ev binaları bile çalıştıkları kademe göz önünde bulundurularak gruplandırılmıştır. Meselâ Kutuzovski caddesindeki bir ev dış Ticaret Bakanlığı görevlilerine ayrılmıştır. Aynı usul, diğer bakanlıklar için hattâ İzvestiya ve Pravda Gazeteleri personeli için bile doğrudur.

Böyle bir düzenlemeden hoşlanmayanlar, kendilerine ev satın alabilirler. Küçük «kooperatif evleri» denen bu evlerin fiyatı 6000 rubledir. (100 bin Türk lirası civarında). Ücretin yarısını yirmi aylık maaş tutarı peşin yarısı da taksitle ödenir.

Mühim şahısların «Daça» denilen sayfiye evleri vardır. Meselâ Brejnev son zamanlarda, yakın arkadaşları ile beraber bahçeli, yüzme havuzlu çiftlik evleri yaptırmıştır. Sovyet halkı bu gibi yerlere yanaşamaz. Silâhlı askerler etraflarda nöbet beklemektedir. Bu emniyet kuvvetleri kimin kimi ziyaret ettiğini kaydederek ve zabıt tutarlar. Böylece hususi meskenlere halkın veya lüzumsuz sayılan kimselerin girmesi önlenmiş olur. Evler, bir Fransız mimarı tarafından yapılmış olup içleri Fin döşemeleri ile döşelidir. Dışarıda ise yüzme havuzları, tenis sahaları, her türlü spor malzemesi, bir kulüp, lokanta, tiyatro ve sinema salonu bulunur. Yazın buralardan şehre üç kere otobüs seferi konmuştur.

Yazın buraları Daça sahiplerinin kızları, oğulları, yeğenleri ile doludur. Bu gençler, Rusya'daki diğer akranlarından yaşayış bakımından çok ayrılırlar. Kızlar ithal malı bikini ve güneş gözlüğü takarlar. Teypelerinde batının en son moda caz parçaları çalar. Herkes birbirini tanıır. Kent sigaraları ve Amerikan cıkletleri, popüler eşyalar arasındadır. Tanıştıkları yabancıları daçalarında partilerine davet ederler ve misafirlerinin getirdiği viski, cin gibi batı içkilerini içerler.»

ATLAS,

Temmuz, Ağustos 1971, Sh: 20

— İşçiler ise, karınlarını doyurmak için bir dilim ekmeğe muhtaç hale getirilmiştir. Resimde, sokağa terk edilmiş işçi ailelerinden birisi görülüyor. Komünizm milletlere hangi işçi cennetini vadeliyor?

San'at, İdeolojinin estetik hüviyet kazanmasıdır.

HİKAYE

Kanlıdere-II

Geçen Sayıdan Devam

O ocağın başında hâlâ söylenip duruyordu. Çocuk ağlıyor, anası ağlıyordu. Kara Müslüm ağır ağır ayağa kalktı. Ve Şariye'ye: — Haydi kalk da hazırlık yap. Çocuğu lıyce sar. Toktora gidecik. De-di. Şariye:

— Toktora gedecek paramız mı var kıl? diye söylendi. Kara Müslüm: — Kasabaya ineğinizi de götürürüz. Orada satıp, parasıyla toktora gideriz.

İneğin satılacağını duyunca Şariye'nin içi burkuldu. Çünkü biricik ineği vardı. Ama çocuğunu ineğin den de çok seviyordu. Çarnâçar gözlelerinden yaş damlaya damlaya kalktı ve hazırlığa başladı. Kara Müslüm ise ahırdan atı çıkardı arabaya koştu. İneği de ahırdan çıkararak arabanın arkasına bağladı. Şariye hazırlığını yapmış olduğu halde kucacağın da çocuğu ile birlikte evden çıktı. Araba hareket etti. Yağan kar durmuştu. Fakat bu defa müthiş bir soğuk başlamıştı. Araba köyün dolam başlı yollarını örten karları tepele-ye tepelele ilerliyordu. Yol ise uzadıkça uzuyordu. Kara Müslüm kasa baya bir an evvel varabilmek için çarpınıyor ve durmadan atı kamçılıyordu. Şariye'nin kucagındaki hasta Zeynep acalıp şekilde hırıdamaya başlamıştı. Adeta son nefeslerini veriyordu. Nihayet kasabaya yaklaşıyorlardı. Zavallı at da epey yorulmuştu. Soluduğu sırada burnundan müthiş bir buğu fışkıırıyordu. Kasabaya vaimak üzere son yokuşu da tırmanırken, aniden araba zınk diye durdu. Arabanın ön tekeri büyükçe bir çukura cirmişti. Zavallı at can havliyle zorluyor, zorluyor fakat bir türlü tekeri çukurdan çıkaramıyordu. Kara Müslüm'ün alını kırıştı, bir «Lahavle» çekti, arabadan inerek Şariye'ye:

— Hadî sende çocuğu arabaya bırakiver de gel. Şu meretî çukurdan çıkaralım, dedi.

Şariye arabadan indi. İkisi beraber tekere Ya Allah diye yüklendiler. Güç bela tekeri çukurdan çıkarıldılar. Ve tekrar arabaya bindiler. Fakat Şariye arabaya binmesiyle birlikte bir çığlık attı:

— Ay yavrum! Yavruçuğum ölüştü! Zeynebim ölmüş.

Kara Müslüm afalladı. Geri döndü. Bir de ne görsün. Zeynebin küçük gözleri semaya dikilmiş, maum yüzü kar gibi bembeyaz olmuştu. Başını havaya kaldırdı ve hafifçe:

— İnna lillahi ve inna ileyhi rucun» dedi. Devamla:

— Sen bilirsin Allah'ım. Sen ver-tin sen aldın. Bütün ümmetî Mü-mennetle beraber bizleri de daha be-terinden kuru Yarabbim... diye ko-nuştu.

Arabanın arkasında bağlı bulunan inek şaşkın şaşkın bakınıyordu. At

solumasına devam ediyordu. Şariye ise cansız yavrusunun üzerine kapanmış ağlıyor, ağlıyordu...

Kara Müslüm çocuksu olmuştu. Mahzun mahzun atını çevirdi ve tekrar köyün yolunu tuttular. Ağır ağır köylerine doğru ilerlemeye başladılar. Sanki Şariye ile birlikte bütün ağaçlar bütün kuşlar ağlıyordu.

Kara Müslüm'ün satmak üzere götürdüğü inekle birlikte çabucak geri gelmesinden ve Şariye'nin ağlayışından durumu anlayan köylüler ve bilhassa kadınlar onun evini doldurdular. İçeride cesedin önüne diz çöken Şariye ağlamasına devam ediyordu. Diğer kadınlar ise elleri koltuklarında Şariye'yi teselli etmeye çalışıyorlardı. Cesedi yıkadılar. Namaz kıldılar ve küçük kız Zeyneb'i gömdüler. Hem de bembeyaz karların örttüğü kıpkırmızı toprakların altına gömdüler...

Artık caminin yanındaki evden sadece Şariye'nin çocuğuna düdüğü ağıtlar yükseliyordu.

Zeynebim de bahtî kara Zeynebim, Büyütlüp de mürüvvetin görmedim.

Şariye ağlamasını da ne yap-sındı. Üç yavrusundan ikisi gurbet elde idi. Biricik kızını ise doya doya büyütemeden kaybetmişti.

Günlerden bir gün Kara Müslüm elinde bir zarfla eve girdi. Salih'ten mektup gelmişti. Oturdu ve karısının da duyacağı bir sesle okumaya başladı.

«Pek kıymetli babacığım,

Evvelâ üzerime vacip olan Tanrı selâmlarını sunar, ellerinden incitmeden öperim. Anama selâm eder, pamuk gibi nazik ellerinden öperim. Kardeşim Tarık'a selâm ederek gözle-rin öperim. Bacım Zeynebe selâm ederek gözlelerinden öperim. Konu omşu ve bütün akrabalara, sorup su-al edenlere ayrı ayrı selâm ederim. Nasılsınız iyi misiniz? İyi ve rahat olmanızı Cenabı Allah'tan niyaz etle-rim. Anam nasıl iyi mi? Beni hiç me-rak etmesin.

Tarık nasıl? Beni hiç merak etmesin. Tarık nasıl? Mektebe devam ediyor mu? Dersleri nasıl? Küçük Zeynep nasıl? İnşallah hepsi de iyidir. Bizim boz inekle, kır at ne âlemdeler?

Pek kıymetli babacığım.

Eğer ben kıymetsiz oğlun Salih'ten soracak olursan Allaha hamdol-sun iyi ve rahatım. Sizin de aynı minval üzere olmanızı dilerim. As-ker ocağında vatani vazifemi yapmak tayım. Bizim bölük hudut kenarında her daima burada nöbet tutuyoruz. Bir saat nöbet tutmanın Allah ya-nında sevabı kat kattır babacığım. Dün dedelerimiz nasıl Yonania el-lık gâvuruyla, Fransızla çarpışmış is-se, biz de çarpışmaya hazırız. Cena-bı Mevlam vatanımızı, ırz ve namusu-muzu gâvurlardan korusun.

Başka söyleyeceğim bir şey yok-tur. Mektubuma değil satırlarıma son verirken tekrar selâm eder ace-le cevap beklerim.

Kıymetsiz oğlun Salih tarafından.

Şariye'nin acısı dayanılmaz olmuştu. Hüngür hüngür ağlamaya başla-dı.

İşte böyleydi Anadolu insanının kaderi. İşte böyleydi Müslümlerin, Şariyelerin yaşayışı... Kimdi bu maz-lumların zalimi? Kimlerdi milyonlar-ca millet evlâdının eleme, acısı üze-rinde keyif çatanlar? Kara Müslüm başını direğe dayamış bunları düşü-nüyordu. Fakat bir türlü bu sualle-re cevap veremiyordu. Suç kendisi gibi zavallı köylülerde olamazdı? De-gil mi ya? Bütün seneyi çalışmakla geçiriyorlar, fakat bir türlü insanca yaşayamıyorlardı. Bütün bunlar uzun müddet Kara Müslüm'ün kafasını kurcaladı durdu.

III

Yıllar Kara Müslüm'ün saçlarını bembeyaz yapmıştı... Artık torunla-rı da vardı Kara Müslüm'ün... Bir müddet önce oğlu Tarık'ı da üniver-siteye göndermişti. Salih'in de yar-dımıyla Tarık'a zor bela para yetiş-tirebiliyordu. Fakat Tarık'tan sık sık mektup alamaması onu oldukça üzüyordu. Birkaç sene önce köy-lerinde öğretmenlik yapan ve köylü-lerden gördüğü reaksiyonla köyü-terketmek mecburiyetinde kalan su-ratsız herifi düşünüyor ve «acaba Ta-rık ta mı böyle birisi oldu» diyordu. Fakat buna da bir türlü ihtimal ve-remiyordu. Kara Müslüm'ün zihni iyiden iyile karışmıştı.

Tarık ise üniversiteye gitti gidele çok şeylerle karşılaşmıştı. İlk gittiği sıralarda çevresine ayak uydurma-mıştı. Bundan dolayı birkaç ay çev-resinden uzak sıkıntılı bir hayat ya-sadı. O hâlâ eskinin, saf, zeki, çalış-kan ve uysal Tarık'ı idi ama bu du-rum devam edemezdi. Çünkü etra-fında kendi ayarında hiç kimse gö-remediği gibi, bütün arkadaşları Ta-rık'ı, basıboş, kaygusuz, sefiş bir yaşayışa davet ediyorlardı. Arkadaş-larının herbiri bir kadınla alabildiği ne serbest bir şekilde yaşıyor, kal-dıkları vurtta gecevarlılarına kadar içiyor, eğleniyorlardı.

Sınıflar ise başka bir âlemde. Ders dinlemeye niyeti olmayanlar, arka sıralara gider, orada kaba saba şakalar yapar, abuk sabuk konuşur-lardı. Bunun yanında dersi dinle-yenler de pek kârlı çıkmıyorlardı ki. Zira konuşan adam ilim değil, birkaç fikri sapığın martavallarını anlatıyordu. Ne yap-sındı Tarık? E-pey bir müddet çevresine pasif is-yanlar yaptı. Fakat dayanamadı. Bir damla su bir mermere ne yapabilir? Fakat devamlı ve ısrarlı bir şekilde mermere yukarıdan su damlatılırsa nihayet o da delinir.

Arkadaşları Tarık'ı sigara ile işe başlattılar. Günler geçti. Artık Ta-rık da bara, diskoteye devam etme-ye başladı. Bira, şarap, votka, rakı derken babasının gönderdiği parayı içkiye bile yetiremez oldu. Ona ar-tık kadınlar da yaklaşmaya başla-mıştı. Fakat o kadınlarla en ufak bir temasta cereyana kapılmışcasına geri çekilir, oradan sür'atle uzakla-şır ve deliler gibi kaçıp giderdi. Di-ğerleri ise onun bu acalıp durumu nu seyreder kahırlardı. Bundan dola-yı o hiçbir zaman başkalarının na-musuna göz dikmedi.

Tarık hayatından memnun değ-il, içtikçe pısmır oluyordu. Tekrar içi-

yor, binlerce pısmır oluyor. Tekrar bara, diskoteğe gidiyordu. Bu özelli-ği Tarık'ı diğer arkadaşlarından ay-rıyordu.

Ama Tarık fakirdi, Tarık yoksul-du. Babasının gönderdiği yetmeyin-ce ondan bundan borç para alıyo-rdu. En çok borç aldığı kimse Jakop isimli bir Yahudi öğrenci idi. Jakop, Tarık'a borç para veriyordu ama ö-deyemeyeceğini çok iyi biliyordu. Fa-kat onun Tarık'tan para filân bek-lemediği yoktu. Yeter ki konuşmaları-nı dinlesin istiyordu. Jakop azı bir komünistti. Tarık, borçlarını öde-ye memenin ezikliği içinde Jakop'un saçmalıklarını dinlemek mecburiye-tinde kalıyordu. Jakop, Tarık'ı sistem li bir beyin yıkama ameliyesine tabi tutmuştu. Sosyalizmi onun beynine yavaş yavaş zerk ediyordu. Bütün ko-münistler gibi o da Tarık'ın zaaf-la-rını yakalayarak bir sefalet edebi-ya-tı yapıyordu. Konuşmalar zaman-la Tarık'a tesir etmeye başlamıştı ama o Jakop'tan şüpheleniyordu. Bu a-dan zengin çocuğu idi ve kendisine borç para verebiliyordu. Öbür taraf-tan kalkıp sefalet edebiyatı yapıyor, açlıktan, yoksulluktan bahsediyordu. Bu iste mutlaka bir bit yeniği olma-lı idi.

Birgün yine fakültede, Jakop'tan biraz para aldı. Jakop fırsattan isti-fade yine Tarık'a, bir-birbuçuk saat anlattı anlattı.

Tarık'ın zihni allak bullaktı. Bir türlü tam manasiyle Jakop'un söyle-diklerine inanamıyordu. Fakülteden çıktı. Dalgın dalgın yürürken nere-deyse bir taksinin altında ezilecek-ti, yurda geldi. Yatakhane-sine çıktı. Kitapları yatağının üzerine fırlattı. Ve elbisesiyle, ayakkabısıyla birlik-te sırtüstü kendini ranzanın üzerine attı. Gözlerini yukarı dikti. Düşün-meye başladı. Zavallı babasını cile-keş anasını, fedakâr ağabeyini, köyü-nü, köyünün narın minareli camisini düşündü. Çocukluk günlerini hatırladı. Annesinin ince sesiyle Kur'an okuyuşlarını, babasıyla camiye gidiş-lerini düşündü. Gözleri dolu dolu ol-muştu. Yutkundü. Fakat iki damla yaşın vastığını ıslatmasına mani ola-madı. Biraz ilerisinde Jakop'un takı-mundan, son derece gevrek ve mü-nasebetsiz bir kimse olan Turgut, Tarık'a takılmaya başladı:

— Ne o ahbab karada gemilerin mi battı?

Tarık sadece dişlerini sıktı ve dü-

Mücadele Birliği Kurulurken Türkiye'nin İçinde Bulunduğu Şartlar

20

Türk milletini gerçek ve milli demokrasinin saadet idealine götürmek üzere, onu kültürel ve demokratik mücadele stratejisi ile toplayıp birleştirmek üzere kurulan, Mücadele Birliği, aşağıda bulacağınız Türkiye'nin ızdırap tablosunu değiştirmek üzere Millet düşmanlığı ile, hiyanet ile ve kokuşmuş iftiralarla savaşa savaşa bugüne gelmiştir. Birbirinden acı günlerin, mahrumiyetlerin ve imkânsızlıkların cenderesinde yana yana, güçlene güçlene, tam dört uzun yıl savaşmıştır, Mücadele Birliği.

Ve bay Toker, Mücadele Birliği mensupları, işte şu ızdırap tablosunu değiştirmeden rahatı kendilerine haram bilmiş insanlardır. Bilesiniz.. **TÜRKİYE'NİN EKONOMİK VE SOSYAL TABLOSU**

Türkiye iktisadî yönden bir pazar ve yarı sömürge durumundadır. Sanaayiini kuramamış, bir tarım memleketidir. Ekonomi bütünü itibarıyla dışa bağlı olup, gayri millî bir karakter arzeder.

Türkiye, sanayiini kurmuş milletlerin metalarının sergilendiği bir pazardır. Çünkü temel sanayiini kuramamıştır. Temel sanayiini kuramamış milletler sanayileşmiş milletlerin pazarı olmağa mahkumdur. Rekabet etme imkânlarının yokluğu Türkiye'yi pazar olmanın da ilerisinden, sömürgeleşme tehlikesiyle karşı karşıya bırakmaktadır. Millî ekonominin vazifesi müteşebbise kâr temin etmek, ferde refah imkânı vermek demek değildir. Millî ekonomi her şeyden önce milletin hayat müdafaasına tahsis edilecek eşyanın tümünden ibarettir. Ve bu eşyanın istihsalini, dağılmasını ve istihlakını

de tayin eden milletin tarihi ile tezahür etmiş idealleridir. Ve bunların başında milletin inanç, kültür, ahlâk, din, devlet ve menfaatlerini korumak gelir. Zira ferdi şahsiyet kazanması ve gerçek hürriyeti bir milletin evladı olmakla mümkündür. Milletin hayatını koruma esasına da yanmayan her ekonomi politikası, gizli bir esaret demektir.

Ferdin refahı, müteşebbisin meşru kârı, milletin varlığını koruma prensibi içinde var olmadıkça, o ekonomik sistem hangi rengine bürünürse bürünürse gayri millîdir.

MİLLÎ EKONOMİK YAPININ YIKILIŞI

Bu izah doğrudur. Ancak ekonomik yıkılışı tam izaha yetmez. Ekonomik yıkım, Türkiye'de Tanzimat ile birlikte belirmiştir. Bu tarihten itibaren Türkiye'de kuvvetli bir halde bulunan Tarım endüstrisi, hayvancılık, el sanatlarına ve büyük atölyelere dayanan endüstri tanzimatın kozmopolit siyaseti neticesi yıkılmaya yüz tutmuş, müslüman ve Türk sermayedar, ziraatçı, hayvancı ve sanatkâr, makinalaşmış Avrupa endüstrisi ve komprador Yahudi, Rum, Ermeni zümresinin karşısında erimeye yüz tutmuş. Kısa zamanda iflaslar birbirini kovalamaya başlamıştır. Yahudi, Rum, Bulgar, Ermeni, Sırp ve Türk kardeşliği (!) hülyaları, devletin ekonomik temelini teşkil eden müslüman ziraatçı, hayvancı, sanayici ve tüccarı, Avrupa'nın makinalaşmış endüstrisi karşısında himayesiz bırakmış. Siyaset sahasında görülen devleti dünkü düşmanlara teslim etme hezeyanı, ekonomi sahasında millî ekonomiyi yıkmakla neticelenmiş. Bunun neti-

cesinde Osmanlı ekonomik, siyasî ve askerî yapısını ayakta tutan Tımar, Zeamet sisteminin ilgası son noktasına varmış, köyleri siyasî, askerî, dîni ve ekonomik bir ünite halinde teşkilâtlayan Köy odaları yavaş yavaş kaybolmuş. Esnafı, sanatkârı millî ideallere ve millî ekonomiye bağlayan Loncalar ölüme terk edilmiş. Ve mukadder akıbet gelmiş. Millet teşkilatsız bir yığın haline getirilmiştir.

İSLAHATLAR

Asırlardan beri devam eden müesseseleri ıslah imkânı fazlasıyla mevcutken, gerçek bir ıslah yoluna gidilmemiş. Bu tarihten itibaren de millî ekonomi gittikçe gayri millî hale gelmiş, Türkiye bir pazar haline getirilmiştir.

Bu zaman zarfında ekonomiyi millîleştirme meselesinde, doğru bir teşhise gidilmemiş. Doğru tedbirler alınmamıştır. İşin neticesi ile belli olacağı prensibi bütün icraatın esası olduğuna göre, Türkiye'nin ekonomik yıkımının söz götürmez varlığı, bütün yaldızlı lafların iflasından ibarettir.

ŞİMDİ

Türkiye'nin mevcut ekonomi düzeni bugün komprador Yahudi, Rum, Ermeni zümresinin korkunç vurgunlarının maskesinden ibaret hale gelmiştir. Bu arada Rum, Ermeni ve Yahudi baskısına rağmen 30-40 sene içinde yeniden teşekküle başlayan sanatkâr zümresi imalata yönelmiş. Siyasî liberalizmin hürriyetinden istifade ederek yavaş yavaş montaja ve fabrikasyon imalata kaymıştır. Demir, çelik, makina, kimya, elektrik gibi sanayi dallarında da Türk firmaları yavaş yavaş teşekküle baş-

lamıştır. Bu sanayici zümresinin içinde namuslu, vatanperver imalatçıları imallerinde kullandıkları ve dışarıdan ithal edilen malzemenin miktarını gittikçe düşürmeye çalışmış. Böylece belli belirsiz ve son derecede cılız olmakla beraber millî sermaye teşekküle başlamış bulunmaktadır.

DEVLET VE EKONOMİ

Millî sermayenin canlanması, suurlanması ve millî ekonominin motoru haline gelmesi ancak suurlu bir devlet politikası ile mümkün ve kabildir. Ancak devlettir ki, millî sanayinin kurulmasını planlayabilir, sanayicileri kârlarını da temin edecek şekilde ve fakat mutlaka millî ekonominin inşasında zarurî hedeflere sevk edebilir. Devletin koruyuculuğundan, planlamasından müstakil ve kontrolünden uzak bir teşebbüs, gayri millî ekonomi ve komprador Yahudi, Rum ve Ermeni karşısında kendini koruyamaz.

İşte Yahudi montaj fabrikalarında rastlanmayan, yahut tatlılıkla olup bittiye getirilen grevlerin, asıl tahribatını devlet sektörüne ait fabrikalarda ve Rum, Ermeni, Yahudi olmayan sermayedarın, fabrikalarında en kanlı ve tahripkâr tarzda devamını açıklayan âmil budur.

EKONOMİK YIKIM

Ekonomik yıkım bu haliyle devam ederken, köylü emeğinin karşılığını alamaz, işçi insanca ve müslümanca yaşayamaz, esnaf ve tüccar kredi ve faiz baskısı yüzünden nefes almaz hale gelmekte ve millet ekonomik bir yıkıma sevk edilmektedir.

(Kadroların Vazifeleri. S: 13, 14, 15, 16.)

günmeye devam etti. Öbürü hâlâ konuşuyordu:

— Ulan aptal ne düşünüyorsun? Biz sana dememiyorduk bu kapitalist düzen yıkılıp sosyalist düzen kurulmadıkça somurdu son bulmaz diye? Yine fakir babam mı düşünüyorsun? Eğer sömürüden kurtulmak istiyorsak, hep birlikte örgütlenip şu emperyalist düzeni yıkalım. Anam be... Yarın sosyalist düzen kurulursa istediğimiz karı ile yatıp kalkacağız, istediğimiz kadar para sahibi olacağız. Of lan of...

Tarık başını kaldırdı ve: — Yeter be yeter! Kes sesini!... Seni dinlemek istemiyorum artık. De di.

Turgut ise susmak bilmiyordu. Tarık bu südü bozuktan yeteri kadar bıkmıştı zaten. Hele o anda köyünü düşünmesine mani olunmasına da pek tahammüllü yoktu. Aniden yerinden fırladı. Büyük bir hissimla Turgut'un üzerine atıldı. Rastgele vurmaya başladı. Ne yaptığını bilmeyen deliler gibi vuruyor, vuruyordu. Turgut bunaldı ve nihayet bir külçe gibi yığıldı kaldı. Yüzü kandan tanınmayacak bir hale gelmişti. Tarık, Turgut'u bıraktı. Sür'atle merdivenlerden inerek caddeye fırladı. Sınır ki sınırlı ve hızlı bir şekilde yürümeye başladı. Gelene gidene çarpa çarpa ilerliyordu. Gidiyor, gidiyor, fakat nereye gittiğini kendisi de bilmiyordu Şehrin büyük meydanların

dan birine yaklaşıyordu ki güf bir sesin apartmanlarda yankı yapa yapa yükseldiğini işitti. Biraz yavaşladı. Meydana geldiğinde muazzam bir kalabalıkla karşılaştı. Zihni karma karıştı. Geri dönüp gitmek istedi. Fakat kulağı şu cümlelere takılınca olduğu yere çakıldı kaldı:

«Ey millet evladı, milletimiz tarihin en ızdıraplı gününü yaşıyor. Her gönülde bir acı, her evde bir elem var. Köyde mahallede meydanlarda ızdırap doluyor. Haneler ümitsiz, aileler perişan. Hastahane kapıları yüzgeri edilen biçarelerle dolu.»

Tarık başını önüne eğdi. Bu sözlerin manasını düşünmeye başladı. Bunlar doğru şeylerdi. Tekrar dinlemeye koyuldu. Zihnindeki karışıklık yavaş yavaş kayboluyordu. Hatip devam ediyordu.

«Köylü ata yadigarı evini ocağını terkederek ırgatlaşmaya doğru gidiyor. Köy inliyor. Üniversite ve yüksek okullar, yabancı kültürlerin millet hayatından ayırdığı, millet ümidini gençlerin ızdırabıyla cınlıyor. İsimleri sonsuz değişik fuhuş yuvaları ve alkol milletin sıhhatini darbeliyor.»

Tarık duyulandı. Ve biraz daha kalabalığın içine daldı. Dinlemeye devam etti.

«İşte bütün bu buhran ve ızdıraplar, memleketimizdeki gayri millî bir sistemden doğuyor. Buhranımızın sebebi bu gayri millî sistemdir.

Mesulü ise Beynelmilel Yahudilik ve maske teşkilâtı masonluktur. Buh ranımız bazılarının dediği gibi, emek ve sermaye arasındaki tezattan değil, milletimizin bünyesi ve sistem arasındaki tezattan doğuyor. Bu tezat sona ererse millet kurtulur, fertler de aileler de huzura kavuşur.»

Tarık bu cümlelerin zihnindeki boşluğu aniden doldurduğunun ve ilk defa rahat ettiğinin farkına vardı. Konuşma korkunç bir alkış tufanı ile son buldu. Ufak bir kaynaşma oldu. Kısa bir müddet sonra, Tarık bir de ne görsün, caddede boyuncaca, suratlarından tertemiz oldukları anlaşılan insanlar saf saf olmuşlar, yürüyüşe hazırlanıyorlar. Tarık bu kadar süratle yürüyüşe hazır hale gelebilen insanların arasındaki disiplinli düşündü. Hayran oldu, sevdi bu insanları Tarık. Hem de büyük bir sevgiyle. Artık geçmişte olanları unutmıştı bile. Çünkü burada gördükleri ve dinledikleri, kafasında zaten az tesiri bulunan pislikleri silip atmaya kâfi gelmişti. O aradığını bulmanın heyecanı ile çocuklar gibi sevinliyordu. Hiç tereddüt etmeden ilerledi ve en arka saflardan birine girdi. Büyük yürüyüş, mehterin coşkun marşlarıyla başlıyordu. Kalabalık, bir insan seli halinde caddelerden akıp gidiyordu. Tarık da beraber yürüyordu.

Kara Müslüm Tarık'ı aramak üzere buralara kadar gelmişti. Fakat o

da bu konuşmaların cazibesine kapılmış ve konuşulanları gayet dikkatle dinleyerek büyük alâka duymuştu. Yürüyüş başladığı sırada ise, Tarık'ı aramaya çıkmak için yürüyüşe katılamamıştı. Kaldırımlarda acemi dolayışırken, Tarık'ın gözü babasına ilişti. Ve hemen yürüyüşten ayrılarak babasının yanına vardı. Babası büyük bir şaşkınlıkla oğlunu kucakladı. Tarık, başından geçenleri, kısaca anlattı ve tarihî kararını babasına açıkladı. Kara Müslüm'ün sevincinden adeta ayakları yerden kesiliyordu. Baba-oğul derhal yürüyüşe iştirak ettiler. Ve büyük bir heyecanla yürümeye başladılar.

Bir ara Tarık, kaldırımda Jakop'u gördü. Zavalı mahluk sapsarı kesilmişti. Tir tir titriyordu. Tarık son derece hiddetlenmişti. Üzerine atlayıp bu haşır komünisti parça parça yapmak istiyordu. Yürüyüşün selâmetini düşünerek kendine zor hakim oldu. Bu bakımdan sadece gayet sert bir bakışla iktifa etti. Tarık'ı bu şekilde gören Jakop ise süratle geriye döndü ve ara sokaklara doğru kaçıp gitti.

Yürüyüş devam ediyordu. Ve devam edecekti... Baba-oğul Kara Müslüm'le Tarık da durmadan, dinlenmeden yürüyeceklerdi.

Taki buhran son bulal...

Taki millet kurtulal...

10
EKİM

PAZAR

11
EKİM

PAZARTESİ

12
EKİM

SALI

13
EKİM

ÇARŞAMBA

«Günaydın»

İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı Günaydın ve Ekspres gazetelerini 7 gün müddetle kapatmıştır. İzmir Sıkıyönetim komutanlığı Basın ve halka ilişkiler Şubesinin bu konuda yaptığı açıklama şöyledir :

«İzmirde basılan Ekspres gazetesi'nin 11 Ekim 1971 pazartesi günü nüshası birinci sayfasında (Olimpiyat köyünde uygunsuz davranışları görülen üç hostes işten atıldı) başlıklı, gerçekte ilişkisi bulunmayan ve aslında hiç vukua gelmemiş bir olaya ait uydurma haberle

Ayrıca Günaydın gazetesinin İzmir'de basılan 12 Ekim 1971 günü nüshası üçüncü sayfasında muhayyel olayın teyidi mahiyetine sokulan ikinci bir yalan başlık ve tahrif edilmiş maksatlı açıklama şahsında o nurlu Türk gençliğini tahkir edici ve iffetli genç kızlarımızı kötü zarfın doğumuna sebezni şereflerine gölge düşürücü biyet vererek yalan haber yazmaları nedeniyle 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 3. maddesi (C) fıkrası uyarınca İzmir'de basılıp dağıtılan Ekspres ve Günaydın gazetelerinin yediser gün süre ile yayından men edildikleri duyurulur.

Yahudi Brandt

Batı Almanyanın Sosyalist ülkelerle diplomatik temaslar kuracağı açıklanmıştır. Yahudi asıllı başbakan Willy Brandt'ın Polonya ve ismi açıklanmayan bazı demirperde ülkelerini ziyaret edeceği açıklanmıştır. Batı Almanya Dışişleri Bakanı Walter Scheel, bu kararı televizyonda açıklarken, diplomatik temaslar kurulacak komünist ülkelerin isimlerini verirken özellikle kaçınılmıştır. Alman milliyetçileri Brand ve Scheel'in sosyalist ülkelerle temas fikrini protesto etmektedirler.

Athenagoras

İstanbuldaki Ortodoks kilisesi Patriği Athenagoras, Papa Paul'a Pakistan'a karşı takip edeceği politika beraber olduğunu bildiren bir mesaj göndermiştir. Politikaya karışması yasak olan Athenagoras, bu hareketiyle Vatikanın ve Beynelmillel Hristiyanlığın politikasını yürütmektedir. Acaba bu hareketinde mes'ul olma yacak mıdır?

Richard Nixon

ABD Başkanı Nixon, Komünist Çin'i ziyaretinden sonra Mayıs ayında Moskovaya gidecektir. Ziyareti sırasında Çin ile Rusya arasındaki gerginliği istismar etmeyeceğini açıklayan Nixon, zirve toplantısında stratejik silâhların sınırlandırılması ve Ortadoğu meselesinin görüşüleceğini açıklamıştır. Son zamanlarda devlet başkanlarının sık sık yapılan ziyaretleri neyin işaretiydi?

Ortak Pazar

Ortak Pazar tarım reformunun çiftçi nüfusunu azaltmayı hedef aldığı açıklanmıştır. Nitekim Ortak Pazara üye ülkelerin geçen 10 yıl içinde tarım kesiminde 5 milyon nüfus azalması olmuştur. 1980 yılı Tarım Reformu programı, bilhassa toprak sahibi çiftçilerin tarımı terk etmesi için uygulanacaktır. Plâna göre, faal çiftçi nüfusunun 1970-1980 arasında 10 milyondan 5 milyona düşürülmesi gerekmektedir. Ortak Pazar'a üye olan ve esas itibarıyla bir tarım memleketi olan Türkiye'nin bu tarım programını uygulaması, herhalde iyi neticeler doğurmayacaktır. Öte yandan Ortak Pazara girişimizi müteakip, geçecek 22 yıllık devre sonunda Almanya, İtalya ve diğer üye devletlerin Türkiye'den arazi satın alabilecekleri bildirilmektedir.

Bilmen

Eski Diyanet İşleri Başkanlarından ve İstanbul müftülerinden Ömer Nasuhi Bilmen vefat etmiştir. Merhum 75 yaşındaydı. Birçok konuda eser veren Bilmen'in eserleri arasında İstanbul Hukuk Fakültesi'nin bastırıldığı 5 ciltlik «Hukuku İslâmiye ve İslâmi Fıkhiye Kamusu» en önemlilerindendir.

Salman Kaya

Selamîleşme Akbank Şubesi ni soyduğu iddiası ile İstanbul 2 numaralı Sıkıyönetim mahkemesinde yapılan duruşması sonunda, tahliye edilen Salman Kaya, üç numaralı askeri mahkemece yapılan başka bir sorgusunda tutuklanmıştır. Salman Kaya hakkında devletin emniyet kuvvetlerine alenen hareket, 6136 sayılı Ateşli Silâhlar Kanuna muhalefet ve devletin görevli memurunu öldürmeğe teşebbüsten askeri savcılıkça yeni bir iddianname hazırlanmıştır.

Romen pilotu

Vaduaz Peter adında bir Romen pilotu, kendi kullandığı 3 kişilik bir zirai ilaçlama uçağı ile Sakaryanın Kefken ilçesi yakınlarına iniş yapmıştır. Çok tehlikeli bir iniş kazasız atlatan pilot, iltica hakkı istemiştir. Vaduaaz Peter önceleri Fransaya Köstence üzerinden gitmeyi düşündüğünü ancak komünist ülke semalarından geçmenin ölüm olduğunu bildiği için Türkiye'ye inmek zorunda kaldığını söylemiştir. Komünist çemberi herşeye rağmen yarıp geçen insanlar, gayri insani bir sistemi protesto etmektedirler.

Kontenjan Senatörü

Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay, süreleri 10 Ekim'de sona eren 5 Kontenjan Senatörünün yerine yenilerini seçmiştir. Yeni seçilen Senatörler şunlardır:

Başbakan Nihat Erim, Ulaştırma Bakanı Selâhattin Baburoğlu, Dış Ekonomik İlişkiler Bakanı Özer Derbil, Maliye Bakanı Sait Naci Ergin ve Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Doçenti Bahriye Üçok.

Mahkûm Diplomat

28 Mart 1971 günü kendisinin de koma halinde ağır yaralandığı bir trafik kazası yüzünden 1 yıl 10 ay hapse mahkûm edilmiş olan Filibe Başkonsolos Muavini Ayhan Eying, 6 aydır Siremska Mitroviça hapishanesinde yatmaktadır.

Saçları kesilmiş, mahkûm elbisesi ve postal giydirilmiş olan diplomatımız cezaevinin temizlik işlerinde çalıştırılmaktadı. Hadise haricîyemiz açısından yüz kızartıcıdır.

Bir Temsilcimizin şahsında devletimize karşı yapılan bu harekete daha fazla tahammül edilmeyerek, Yugoslav hükümeti ikâz edilmelidir.

Vurgun

BMW Otomobil Firmasının Türkiye mümessili ve yaş meyve ihracatçısı olan Dimitri Karaçivi adındaki Rum asıllı İstanbul'lu tüccar piyasaya.

müstahsile ve devlete vergi borcu olarak 30 milyon borçla kayıplara karışmıştır.

Bu olayla ilgili yorumumuzu «Bir Olay Bir Yorum» sütunumuzda bulacaksınız.

14
EKİM

PERŞEMBE

15
EKİM

CUMA

16
EKİM

CUMARTESİ

BİR OLAY
BİR YORUM

Kıbrıs'ta

Kıbrıs'taki Türk Kooperatif Merkez Bankasına ait 408 bin liraya Rum makamlarınca el konulmuştur. Rum makamları bu kanunsuz hareketlerine gerekçe olarak, çeşitli Türk köylerinin Rum idaresine borçlu olduğunu göstermişlerdir. Bu konuda bir açıklama yapan Türk sözcüsü, Rumların yağma ettikleri zehirlerin bedelini bu kooperatifin ödediğini ve Rum cemaatinin kooperatife milyonlarca lira borçlu olduğunu ifade etmiştir. 408 bin sterline el konması yüzünden memurların maaşı ödenmemektedir. Rumlar çeşitli vesilelerle Kıbrıs'taki durumu gerileştirmektedirler.

Egeli Bağcılar

Toprak reformu tatbikatından endişeye düşen Egeli bağcılar, bağlarını sökmeye karar vermişlerdir. Bağ arını söken ve sökme kararı alan bağcılar «Modern bağcılığın ülkemize yeni yeni girmeğe başladığını, ancak 40 dönümlük arazi ile geçinmenin mümkün olmayacağını ve bağcılığın ortadan kalkacağını söylemişlerdir. En büyük döviz kaynaklarımızdan biri olan üzümün ekiminin durdurulacağını söyleyen bağ sahipleri, hükümetin bu tip davranışların önüne süratle geçmesini ve çiftçilerin endişelerini giderecek teminatı vermesini istemişlerdir.

İran'da 2500. Yıl Törenleri

Yahudiler Babil esaretinden kurtaran Kuroş'un kurdugu Pers İmparatorluğunun 2500. yılı törenlerle kutlanmıştır. 67 yabancı hükümdar, devlet ve hükümet başkanı törenlere katılmıştır. Törende milyonlarca lira sarfedilmiştir. İran halkının içinde bulunduğu korkunç yoksullukla, yapılan bu kadar masraf, birbiriyle bağdaştırılamamıştır. 5 katanın hükümdarlarının yahudi dostu Kuroş önünde saygı duruşunda bulunduğunu ifade etmek için çadırların 5 köşeli yapıldığına bakılırsa, İran şahında eski İran şahlarından kalma bazı duyguların geliştiği tahmin edilebilir. Bu törenin ikinci gayesinin, Irak'la nızalı olan Bafra Körfezi meselesinin halli cihetinde siyasi maksat taşıdığı tahmin edilmektedir.

Casusluk

Ordu'nun Fatsa kazasının A da mevki civarında balıkçılar tarafından Sovyet Rusya menseli bir casus cihazı bulunmuştur. Cihazın Karadeniz'de seyreden gemilerin telsiz konuşmalarını tespit için kullanıldığı bildirilmiştir. Devlet varlığını tehdit eden bu faaliyetlerinden dolayı Sovyet Rusya ikaz edilmelidir.

Margarin

Piyasada bir müddetten beri devam eden margarin sıkıntısının önüne geçmek için Bakanlar Kurulunca yabancı ülkelerden 40 bin ton likit ve nebati yağ ithal edilmesi kararlaştırılmıştır. Türk parasının yurt dışına gitmesi yerine, içteki karaborsacılığa mani olmaya çalışmak daha doğru bir yol olsa gerektir.

Demirsoy

Türk-İş Genel Başkanı Seyfi Demirsoy, verdiği beyanatta partileri, işçileri kamplara ayırıp, sendikaları bölmeye çalışmakla suçlamıştır. Partilerin kamuoyu önünde itibarlarını kaybettiklerini söyleyen Demirsoy, siyasi partileri halkın kamplara ayrılmasına sebep olarak göstermiştir.

Mao'ya Suikast

Hong Kong'da yayınlanan Daily Express gazetesi K. Çin Komünist Partisi Başkan Yardımcısı Lin Piao'nun «1 Ekim Ulusal Kurtuluş Bayramı» törenleri günü Mao Tse Tung'u devirmek için bir hükümet darbesi hazırladığını, fakat başarısızlığa uğradığı için kaçarken uçak kazasında öldüğünü bildirmektedir.

Mecmuamızın geçen sayılarında «Çin'de Darbe mi?» başlıklı yorumumuz doğruluk kazanırken, Komünist alemdeki çöküntünün hızlandığı açıklık kazanmıştır.

Soruşturma - Tevkit

Deniz Gezmiş ve soygun ortaklarının savunmasını yapan 11 avukat hakkında «Hükümetin ve ordunun manevi şahsiyetini tahkir ettikleri» gerekçesiyle Sıkıyönetim Askeri savcılığı tarafından soruşturma açılmıştır. TCK'nin 159. ve 266. maddelerine göre haklarında soruşturma açılan avukatlar şunlardır : Niyazi Ağırnaslı, Halit Çelenk, Zeki Oruç Erel, Mükerrrem Erdoğan, Kemal Yücel, Sadık Akıncılar, Özden Timur Kaynak, Refik Ergün, Kamil Savaş, Ersen Şansal, Orhan İzzet, Kök Ayrica 141 - 1 maddesinden Doğu Perincek (kaçak), Reşit Uzun, Fevzi Bal, Zekai Batar, Burhan Güren Sefer Helvacı, Esin Akdeniz, Erdal Eroğlu, M. Ali Cambaz ve Kemal Çetin Kaya hakkında gıyabi tutuklama kararı verilmiştir. Doçent Metin Yeldan, Ast. Selâmi Sözer, Ast. Mustafa Arlı ile 18 talebe de tutuklanmıştır.

Millî Servet Düşmanları

Son günlerde yine yoğunlaşmaya başlayan dolan dırcılık ve kaçakçılık hadiseleri, artık Türkiye'de «Gayri millî azınlıklara» meselesinin ciddiyetle ele alınmasını gerektiren nitelik kazanmıştır.

Kapitülasyonlardan ve tanzimatın getirdiği müsaite şartlardan istifade ile uzun zamandır millî ekonomimize çöreklenen rum, ermeni ve yahudi azınlıklar, kolay kolay inkâr edilemeyecek ihanetlerin tezgâh layıcıları durumuna gelmişlerdir. Mesele vatandaşlık emeli durumuna gelmişlerdir. Mesele, vatandaşlık ve müsaahama açısından bakan bazılarınca belki de önemsenmeyecektir. Hatta bu ihanetin içindekilerle aynı paralel düşmüş olanlarca da, meseleye gösterdiğimiz hassasiyet bir «azınlık düşmanlığı» olarak yorumlanmaya çalışılacaktır.

Gizli ihanetler peşinde koşmayan, millî iktisadi hayat içerisinde, kendi nüfus oranlarına müsaavi bir geliri alıp, soygun ve vurguncularla uğraşmayan, % 3 lük nüfûsuna karşı % 70'lik servetimizi ele geçirmeyen ahlâkî, kültürel ve siyasi entrikalar içerisinde girmeyen bir azınlığa söylenecek birşey yoktur. Zira sadece mensup olduğu ırktan dolayı bir gruba düşmanlık beslemek ırkı inkâr etmek olur ki, bu inandığımız esaslar manzumesinin kabul edemeyeceği bir husustur. Ama Türkiye'nin millî menfaatlerini hiçe sayan, her Allah'ın günü köylümüzün alın terini çalan, kanunlarla alay edencesine oyunlar içersine girenler itibarımızı zedeleyenler için de sevgi ve dostluk gösterilerinde bulunamayız. Zira vatanımızın ve millet hayatımızın düşmanlarına müsaahama ve «boşver»likle mukabele etmek, onların safında olmak gibi neticesi ihanetine müsaavi olan gaflettir.

150 bin lira ile kaçan Ruben Asalar, değeri 100 milyonu aşan porselen ve formika kaçakçısı muşeviler, Zeytinyağı skandalı failleri Gomei Zigna'lar, Asetik asit kaçakçıları ve daha dün Avram Laçın ile birlikte 450 milyon ile yurt dışına kaçan vurguncu Yahudiler bize birşeyler hatırlatmalı ve düşündürmeli değil midir?

Yine öğretiyoruz ki, BMW otomobil firmasının Türkiye temsilcisi olan ve yaş meyve ihracatı ile de uğraşan İstanbul'lu Rum iş adamı Dimitri Karaçivi; müstahsille, piyasaya ve devlete 30 milyon borç yaparak kayıplara karıştı.

Yine İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğüne bağlı sivil ekiplerin yaptıkları aramalarda Arsan Uran ve Siyos Yazmacyan gibi gayri millî unsurların kuyumcu dükkânlarında 1,5 milyon liraya yakın değerinde kaçak ziynet eşyaları ele geçirilmiş tir.

Saydıklarımız elbette ki, göstermek istediğimiz ihanetin ve vuzuha kavuşturmak istediğimiz tehlikenin ancak gazetelere aksedebilen misâlleridir. Bunun yanında bilmediğimiz veya farkına varamadığımız nice komplo halen devletimizi ve ekonomimizi çöktürmekle meşguldür.

Yıllardır sürüp gelen iktisadi buhranlarımıza çözüm yolu arandığı şu günlerde, ekonomimize içte istikrar, dışta itibar kazandırmak meselesinin hassasiyeti kazandığı şu devrede artık bu yaraya da neşter vurmak zamanının geldiği kabul edilmelidir. Eğer bu ciddi mevzudaki vurdum duymazlık daha da devam ederse Türkiye'nin alacağı bir çok ekonomik tedbirin bize hiç bir şey kazandırmayacağı üzüntü ve hayretle müşahade edilecektir.

Herhalde uyanmak ve gerçekleri kabullenmek mecburiyeti artık millî bir borç olsa gerektir.

DERİNİZ - 71 TATBİKATI

Keşan havalisinde yapılmakta olan Nato Kuvvetleri Derin İz «Deep Farrow» 71 tatbikatı başarılı geçmiştir. Birinci Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanı Faik Türün'ün yönettiği tatbikata; Genelkurmay Başkanı Org. Memduh Tağmaç, Kara Kuvvetleri Komutanı Org. Faruk Gürler, Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Celâl Eyicioğlu, Hava Kuvvetleri Komutanı Org. Muhsin Batur ve Jandarma Genel Komutanı Org. Kemal Eken, Millî Savunma Bakanı Ferit Melen, Güney Avrupa Müttefik Kuvvetleri Komutanı Oramiral Rivero ile diğer Türk ve yabancı generaller katılmışlardır.

Senin Gazetenin Basın Ahlâk Numarası Kaç, Bay Öymen?

Bir zamanlar kıpkızıl komünist hareketleri «devrimci eylem» (!) diye tânse edip, milliyetçileri, kendi arkadaşları tarafından öldürülen sosyalistlerin katili diye ilân eden sol basında, bazı kalemler (!) ade ta namuslu yazar (!) oluverdiler. Daha dün yalan ve iftira kampanyasının en ön safında çarpışanların, bugün basın ahlâkından dem vurması, tarafsızlıktan söz etmesi, her halde bir üç kâğıtçının ahlâk anlayışından daha geride olsa gerektir.

İşte bu basın ahlâkçısı (!) kesiliverenlerden biri de Altan Öymen. «Aksam»ın «karanlık» sayfalarında yazıyor. Bu adam Sıkıyönetim tarafından tutuklanarak 10-15 gün içeride kaldıktan sonra nedense birden ağız değişirdi. Ancak yazılarındaki garabet nümuneleri kimliğini açıkca ortaya koyuyor. Makale diye üzerine bir sürü lâf doldurduğu kâğıt parçasının halini bilmezmiş gibi millete akıl verme çalışıyor. Ve bir taraftan da Sıkıyönetim mahkemeleri aleyhine açıkca yazmadığı için, bu suçlamayı

kızıl köpeklerin yakalanmasına yardım eden vatanseverlerin şahsında yapmaya çalışıyor.

AKŞAM'DA BASIN AHLÂKI
Altan Öymen Aksam'daki yazılarından birinde şöyle demektedir:

«Önceki gün Ankara 1 numaralı Sıkıyönetim Mahkemesi 16 idam kararı vermiştir. Bu kararlar şimdi temyiz edilecek... Yani kesinleşmiş değildirler... Bu durumda basın yoluyla kararların lehinde ve aleyhinde yayın yapılamaz. Çünkü kanunlarımız, ilk mahkeme kararları olduğu gibi Temyiz mahkemelerinin kararlarını etkileyecek yönde yayınları yasaklamıştır.

Sanıklar hakkında mahkeme kararında olmayan sıfatlar kullanılmayacaktır. Bu sadece dürist gazeteciliğin ve hukuka saygının gereği değil kanunun emridir de.»

Şimdi de Altan Öymen'in kâğıt parçasında. Yıldız habisesi sırasında atılan başlıkları ve yazıdaki ifadeleri okuyalım:

«Öğrenciyi öldüren tesbit e-

dildi.» Bu yazının başlığı. Ve başka bir başlık: «Polis kaat! Argun'u arıyor.»

Daha alttaki paragraflarda ise şöyle ifadelerle rastlanıyor:

«... Mehmet Büyüksevinç'i öldürenin Hukuk Fakültesi 3. sınıf öğrencisi Yavuz Aslan Argun olduğu tesbit edilmiş, sanık bütün aramaları rağmen yakalanamamıştır.»

Şimdi basın ahlâkından, tarafsız haberdan, maksatlı haberdan bahseden ukalâlara soruyoruz: «Yavuz Aslan Argun gibi, üçbuçuk köpeğin yaygarasına kurban edilen bir millet evlâdını, gazete dediginiz kâğıt paçavralarında katil olarak nitelendirdiğiniz günlerde, basın ahlâkı, tarafsız haber neredeydi? Daha savcı huzuruna çıkmayan bir kimseye bu ad damgayı yapıştıran sizler, bugün askerî mahkemenin idam kararını verdiği kimselerin üzerine neden titriyorsunuz? Ortada hiçbir delil olmadan, mahkemenin bu yönde bir kararı değil, kanaati bile olmadan Yavuz Aslan Argun'a «katil» yaf tasını yapıştırıp sonra da basın ahlâkından, tarafsız haberdan ve kanunlara saygıdan bahseden kâğıt tomarları millî vicdanda kurulan mahkemelerde çoktan mahkûm olmuşlardır.

AKŞAM'IN «GENÇLİK MAHKEMELERİ»

Diğer taraftan yine «Aksam» adlı kâğıt parçasının Aralık 1969 sayısında aynen şöyle bir haber intişar etmiştir:

«Gençlik Mahkemeleri - Öte yandan, öğrenci katillerinin bulunması için üniversiteli gençler «Gençlik Mahkemeleri» kurmuşlardır. Bu sorgular dan birinde yaralanan bir öğrenci ilk yardım hastahanesine kaldırılmıştır.»

Bay Altan Öymen'e tavsiye ederiz: Lütfen sütununu karalamadan önce Aksam'ın geçmiş nüshalarını, hattâ kendi yazılarını çok iyi okusun. Olabilir ki yazacağı şeyler için dü kumaş bulabilir. Niye mi diye ceksiniz Kanunlara saygıdan, basın ahlâkından söz eden bir yazar (!) için Aksam'ın «Gençlik mahkemeleri» (!) belki iyi bir konu olur. Ama kılıfına sığdırsa tabi. Komünistlerin kurdu «milliyetçilere isken-ce mahkemesi» veva halk mahkemesi» adıyla bilinen komünist hücrelerine, «Gençlik mahkemeleri» diyen bir gazetenin basın ahlâkından ve kanunlara saygıdan bahsetmesi pek ukalâ bir davranış oluyor. Ne dersin Bay Öymen,

GAYRİ MİLLÎ BASIN VE EMPERYALİZM

Türkiye'de basın sahasında kuvvetli bir tröst kurmuş bulunan gerçek emperyalizmin temelleri sarsılmaya başlayınca, kuklaları hemen basın hürriyetinden, basın ahlâkından, kanunlara saygıdan bahsetmeye başladılar.

Altan Öymen bazı yayın organlarında maksatlı haber ve makalelerin yayınlandığını ve

basında ideolojiler kavgası

Devlet İstihbaratı Korunmalı

Geçen hafta içinde Milliyet ve Günaydın gazeteleri AP. Genel Başkanı Süleyman Demirel ile Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'ın Çankaya'da 3 saat görüştiklerini yazıyorlardı. Bu iki gazetenin iddiasına göre AP'nin son siyasî krizde ki rolünden dolayı Cumhurbaşkanı Sunay, Demirel'i çok sert bir şekilde uyarmıştır. Bu uyarının başlıca maddeleri şunlardır: 1— Erim istifâ etmeyecek, 2— Erim AP'den istediğini bakan yapabilecek. 3— AP huzur bozucu konuşma yapmayacak 4— Demirel ve kardeşleri için tahkikat açılacak. 5— İki Bakan AP'den çıkarılmayacak.

Ancak bu haberin çıkmasından bir gün sonra, AP genel merkezi ve Genel Başkan Süleyman Demirel iki gazetede yayınlanan bu yazıyı yalanlamışlardır. Böylece AP ile iki gazete arasında başlayan söz düellosu birkaç gün ateşli bir şekilde devam etmiştir.

Bir müddet sonra da başka bir gazete tarafından bu haberlerin Başbakanlık Basın Merkezinden uydurulduğu iddia edilmiştir.

TAHKİKAT AÇILDI

Bunun üzerine Başbakanlık Basın merkezi hakkında tahkikat açılmıştır. Bununla ilgili TRT haberi şöyledir: «Bir İstanbul gazetesi Başbakanlık Basın Merkezinde çalışan görevliler hakkında dün bazı iddialar öne sürmüştü. TRT muhabirinin edindiği bilgiye göre, Başbakan Nihat Erim, bu iddiaların gerçek olup olmadığının tesbit edilmesi amacıyla soruşturma açılması için emir verdi.»

bunların ihbar niteliğini taşıdığını ileri sürüyor. Bunun da basın ahlâkıyla bağdaşmayacağını iddia ediyor. Ancak biz kendisine tek bir şey hatırlatmak istiyoruz. Bir müddet önce Sayın Öymen'in kalem arkadaşları, Renault'la ortaklık kurmasından Ötürü OYAK'ı (Ordu Yardımlaşma Kurumu) itham edip, Türk Ordusunu Amerikan uşağı, subayları da kapıda istilikle suçlarken Öymen neredeydi? Dizginleri gerçek emperyalizmin elinde olan gayri millî basın milliyetçileri, millete bağlı fert ve kurumları iftira yağmuruna tutarken Öymen bunları neden kinamıyor du da şimdi kalkmış bütün komünist hareketlerin arkasında sırtan Yahudi suratının meydana çıkması karşısında:

«Ama işte... Musevî asıllı-

Yukarıda sözü geçen iddialardan hangisi doğrudur, henüz kesinlik kazanmış değildir. AP yetkilileri başka türlü söylüyor, gazeteler başka yazıyor ve üstelik haberin en mahrem bir kaynaktan çıktığı iddia ediliyor. Her neyse. Zamanla her şey açığa çıkacaktır.

Ancak ortada ihmal edilmemesi lâzım gelen bir konu vardır. O da hayati denebilecek pek çok istihbaratın bazı müesseselerdeki gizli eller tarafından deşifre edilmesidir. Başbakanlık Basın Merkezi böyle bir haber verdi veya vermedi. Ama bugüne kadar pek çok istihbarat devletin beyni denebilecek yerlerden sızmıştır. En bastısıyla MİT ile TİP arasında cereyan eden hadiseler hâlâ hatırlardadır. Sızan bu haberler daha sonra menfaat grupları tarafından şahsî kaptirlerine alet edilerek ya milletin hayatıyla oynanmakta, ya da devletin şeref ve haysiyeti ile oynanmaktadır.

Fakat bir mahreçten sızan bir istihbaratın vebalini bütünüyle o teşkilâta yamamak akıl kârı değildir. Bu teşkilâtların içine girmiş ajan tıynetli fertlerin ifşasıyla vukubulmak tadır. Çaresi millî bütünlüğü zedeleyici, millet hayatını tehlikeye atıcı davranışları seziyenleri kontrol edip gayri meşru bir tutum içinde olduklarını tesbitle gereken tedbir alınmaktadır. Böyle yapılmadığı takdirde devletin sınırlarını satabilecek karakterdeki bir adamın devlet dairelerini işgali millet hayatına kastedilmesi demektir. Bu hususta ne kadar gayret sarfedilip titiz davranılsa yine de azdır

Düşünde Darı Gören Birisi

Henüz tasarısı bile hazırlanmayan toprak reformuna yön vermek ve icraatı kendi gayeleri cihetine saptırmak isteyenler derhal faaliyete geçti. Bilindiği gibi Toprak reformu sloganı bir meseleyi halletme hedefi taşımadığı halde, sosyalistlerin ağzında sakız olmuştu. Ama Örfi İdare zamanında sloganların açıktan açığa bağlamayanlar, faaliyetlerine demokratik bir kılıf uydurarak değişik taktiklerle güya hükûmete talimat vermeye kalkıştılar.

Geçen hafta içinde «Milliyet» gazetesinde halihazırda solun müdafaasını yapmakla ün yapmış İsmail Cem'in bu hususları havi bir yazısı intişar etti. Ancak İsmail Cem, reforma Marksist bir perspektiften bakarak, Türkiye sosyalistlerinin yıllardır söylemekte olduklarını değişik bir biçimde özetledi.

SOLUN PLANI VE REFORM

Toprak reformunun amacının neler olması lâzım geldiğini belirten Cem şöyle diyor: «Toprak reformunun ilk amacı, köylü kitlelerini demokratik haklarına kavuşturmaktır. Yani, köylüyü, toprak sahiplerine yahut bölgeye egemen olan derebeyine olan geleneksel bağlardan - ekonomi dışı bağlardan kurtarmaktır. Büyük toprak sahibinin sadece ekonomik acıdan değil, sosyal ve siyasî acıdan da emrinde oluştuktan onu çıkarmaktır.. Kısacası derebeylik düzeninden kalma ilkel bağlardan kopmasıdır burada amaç.»

«Benzer şartlarda asıl amacın köylüyü geleneksel bağlardan kurtarmak olduğu... her köylüyü küçük mülkiyet sahi-

bi yapmanın bile yarı-feodal ortamda devrimci bir adım olduğu unutulmamalıdır.»

Burada «geleneksel bağlar» dan kastedilen şey şüphesiz milletin temel değerleridir. Bunlar da inanç, ahlâk, tarih, milliyet, töre ve adetlerdir. Komünistler bunlara «feodalite kalıntıları» diyorlar. Köylü ve işçiyi temel kitle alan komünizm, Türkiye'de köylüden des tek görmeyince -bilâkis her yerde tepki gördü- köylü sınıfını ortadan kaldırmayı düşündü. Bu aynı zamanda Sion ön derlerinin talimatıdır da. Gerçek emperyalizm sanayinin ziraati ezmesini gerçekleştiren köylüyü ortadan kaldırmayı. Çünkü işçi haline gelen köylünün isyan ve ihtilalleri başlatması daha kolaydır.

İsmail Cem yazısının son bölümünde kamulaştırılan toprağın dağıtım ve kullanma şeklinin nasıl olması lâzım geldiğini kendine göre şöyle izah ediyor: «Kamulaştırılan topraklarla büyük devlet çiftlikleri mevdana getirilmesi ve toprak sız köylülerin burada modern işçi niteliğiyle çalışmaları, Türkiye'nin şartlarında, ekonomik acıdan ve sosyal acıdan en verimli şekil, kamulaştırılan topraklarda devlet işletmeleri kurulmasıdır.»

Görüldüğü üzere solun gayesi köylüyü ırgatlaştırmaktır. Onlar buna «modern işçi» (!) diyorlar. Ama bugün modern işçi onlara göre Rus kolhozlarında çalışanlar kabildendir.

Gayri millî basın lâzeme bir fırsatı bulmuştu. İcine düşmüştü. Ama düşünde darı gören mahlûklar enâlsa da millet bu kanallı rüyaları bozmaya kararlıdır.